

JT S.A.

03 - 044 Warszawa, ul. Płochocińska 111

Zintegrowany System Zarządzania

Instrukcja I-PB-1

Instrukcja dla podwykonawców

Opracował	Data/podpis	Uzgodnił	Data/podpis	Zatwierdził:	Data/podpis
Specjalista ds. BHP mgr inż. Grzegorz Prekurat	18.12.2023. <i>Prekurat</i>	Pełnomocnik Zarządu ds. ZSZ mgr inż. Krzysztof Wojtczak	18.12.2023 <i>[Signature]</i>	Prezes Zarządu mgr inż. Marcin Tadeusiak	<i>[Signature]</i> PREZES ZARZĄDU mgr inż. Marcin Tadeusiak (Nr 1)

Spis treści

0. Tabela zmian	3
1. Cel	4
2. Zakres stosowania	4
3. Definicje	4
4. Informacje ogólne.....	6
5. Przed przystąpieniem do pracy	7
6. Wejście gości na teren budowy	8
7. Środki ochrony indywidualnej – standardowe środki ochrony indywidualnej.....	9
8. Środki ochrony indywidualnej – specjalistyczne i dodatkowe środki ochrony indywidualnej	9
9. Prowadzenie prac, przestrzeganie przepisów BHP i ppoż.....	11
10. Dostawy na teren budowy	12
11. Wjazd pojazdów budowlanych na teren budowy	13
12. Instalacje, urządzenia i maszyny – ogólne wymagania dla maszyn użytkowanych na budowie JT S.A.	13
13. Instalacje, urządzenia i maszyny – pojazdy, w tym pojazdy budowlane.....	14
14. Instalacje, urządzenia i maszyny – urządzenia elektryczne	15
15. Instalacje, urządzenia i maszyny – urządzenia hydrauliczne	16
16. Instalacje, urządzenia i maszyny – urządzenia ciśnieniowe	16
17. Instalacje, urządzenia i maszyny – przenośne elektronarzędzia	16
18. Instalacje, urządzenia i maszyny – uzupełnianie paliwa	17
19. Zaplecze socjalne oraz sanitarno-higieniczne.....	18
20. Sposób magazynowania materiałów	19
21. Sposób postępowania z odpadami	19
22. Metodyka postępowania na wypadek awarii środowiskowej	20
23. Tryb postępowania Podwykonawcy / Zleceniobiorcy w przypadku wystąpienia zdarzenia potencjalnie wypadkowego, wypadku przy pracy lub choroby zawodowej podczas wykonywania prac na rzecz lub w imieniu JT S.A.	20
24. Pierwsza pomoc	21
25. Alkohol, środki działające podobnie do alkoholu, palenie tytoniu	22
26. Dokumenty związane	24
27. Załączniki.....	25

0. TABELA ZMIAN

Lp.	Zmiana dotyczy strona / punkt	Treść		Data wprowadzenia zmiany	Uwagi
		przed zmianą	po zmianie		
1	Cała instrukcja		Dostosowano do nowej nazwy i treści Instrukcji.	09.05.2022	
2	Cała instrukcja		Dostosowano treść Instrukcji, dodano nowe załączniki i rozdziały.	18.12.2023	
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					

1. CEL

Celem instrukcji jest stworzenie jasnych i przejrzystych zasad podejmowania współpracy z JT S.A. przez kontrahentów zewnętrznych. Instrukcja ujednolica standardy oraz określa wymagania formalne, które muszą zostać spełnione przez podmioty zainteresowane podjęciem współpracy z JT S.A. Instrukcja ponadto jest narzędziem określającym minimalne standardy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony środowiska, które winny być stosowane podczas i w miejscu wykonywania wszelkich zadań, w tym robót budowlanych, dostaw i usług dla JT S.A., w celu zmniejszania i ograniczenia występowania ryzyka dla osób, mienia i środowiska.

2. ZAKRES STOSOWANIA

Instrukcja obowiązuje wszystkie podmioty podczas i w miejscu zadań, w tym robót budowlanych, dostaw i usług, wykonywanych przez JT S.A. na rzecz lub w imieniu Spółki, w trakcie których JT S.A., pracownicy Spółki, kontrahenci zewnętrzni, w tym Podwykonawcy / Zleceniobiorcy, ich pracownicy i inne osoby przez nie zaangażowane oraz goście i/lub mienie są narażone na określone zagrożenie lub oddziaływanie.

W przypadku konieczności stosowania wytycznych i odrębnych wymagań Inwestora/Zamawiającego w zakresie ochrony środowiska oraz BHP będących bardziej restrykcyjnymi od wymagań niniejszej instrukcji obowiązkiem podmiotów wskazanych powyżej jest stosować wymogi Inwestora/Zamawiającego.

3. DEFINICJE

Inwestor/Zamawiający – podmiot który posiada środki finansowe na realizację określonej inwestycji budowlanej, organizuje proces jej powstawania, ma prawo do dysponowania nieruchomością na cele budowlane, związany z JT S.A. umową na wykonanie inwestycji.

Podwykonawca/Zleceniobiorca – podmiot wykonujący na rzecz JT S.A. roboty budowlane, usługi lub dostawy stanowiące część zamówienia będącego przedmiotem umowy zawartej przez JT S.A. z Inwestorem / Zamawiającym.

Osoba kompetentna – pracownik posiadający odpowiednie kwalifikacje zawodowe, doświadczenie, umiejętności, przeszkolenie, wiedzę techniczną oraz cechy umożliwiające bezpieczne wykonywanie obowiązków zawodowych na konkretnym stanowisku pracy.

Działanie wymagające wysokiego poziomu nadzoru – zespół przedsięwzięć i czynności mających na celu wyeliminowanie potencjalnych zagrożeń dla ludzi i środowiska obejmujących między innymi opracowanie dokumentacji (IBWR), instruktaż oraz odpowiednie wyposażenie w Środki Ochrony Zbiorowej i Indywidualnej.

Pojazdy budowlane – wszelkie pojazdy kołowe lub gąsienicowe wykorzystywane do wykonywania prac związanych z budową lub rozruchem. Obejmują między innymi takie pojazdy, jak spycharki, ładowarki czołowe, koparki, koparko-ładowarki, wywrotki, zagęszczarki, dźwigi (z wyjątkiem żurawi wieżowych), ruchome podesty robocze, wózki widłowe lub ładowarki teleskopowe oraz wszelkie inne ruchome urządzenia, nawet jeśli nie są napędzane mechanicznie (np. generatory, sprężarki, wieże oświetleniowe itp.)

Maszyna – pojęcie ogólne służące do określenia urządzeń wyposażonych w podzespoły maszynowe, z wyjątkiem przenośnych elektronarzędzi.

Umowa – umowa zawarta między JT S.A. a Podwykonawcą / Zleceniobiorcą, której przedmiotem są roboty budowlane, usługi lub dostawy stanowiące część prac określonych jako przedmiot umowy zawartej między JT S.A. z Inwestorem / Zamawiającym.

Pracownik Podwykonawcy / Zleceniobiorcy – osoba zatrudniona przez Podwykonawcę / Zleceniobiorcę do realizacji Umowy, wykonująca na ich rzecz prace na podstawie stosunku pracy albo umowy cywilnoprawnej, w tym także dalszy podwykonawca.

Kierownik Budowy – kierownik budowy wyznaczony Umową przez JT S.A. Osoba odpowiedzialna za realizację budowy, posiadająca przygotowanie zawodowe i uprawnienia budowlane do pełnienia samodzielnych funkcji technicznych przewidzianych Prawem Budowlanym oraz kompetencje do pełnienia określonych obowiązków na budowie, w tym uprawnienia wynikające z praw odrębnych.

Dyrektor Kontraktu / Kierownik Kontraktu / Kierownik Projektu – osoba odpowiadająca formalnie za całokształt umowy z tytułu realizacji inwestycji budowlanej, posiadający przygotowanie zawodowe i uprawnienia do pełnienia funkcji.

Gość – osoba przebywająca na terenie inwestycji, nie wykonująca prac związanych z tą inwestycją.

Budowa – obszar na którym są wykonywane roboty budowlane wraz z zapleczem budowy i placami składowymi.

Specjalista ds. BHP WRB – osoba koordynująca oraz kontrolująca działania w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony zdrowia, ochrony ppoż., posiadająca przygotowanie zawodowe i stosowne uprawnienia do pełnienia tej funkcji wynikające z Prawa Pracy i praw odrębnych.

Inspektor / Ekspert ds. BHP WNI – osoba kontrolująca działania w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony zdrowia i środowiska, ochrony ppoż., posiadająca przygotowanie zawodowe i stosowne uprawnienia do pełnienia tej funkcji wynikające z Prawa Pracy i praw odrębnych.

Kierownictwo wyższego szczebla – pojęcie kierownictwa wyższego szczebla obejmuje wszystkie osoby sprawujące funkcje kierownicze na budowie (zadaniu inwestycyjnym). Konkretnie nazwy stanowisk mogą być zróżnicowane w zależności od budowę, np.: Dyrektor Kontraktu, Kierownik Kontraktu, Kierownik Projektu, Kierownik Budowy, Kierownik Robót, Kierownik Robót Montażowych, Kierownik Robót Spawalniczych, Kierownik Robót Antykorozyjnych, Dyrektor Kontroli Jakości, Inżynier Budowy, Główny Spawalnik, Inżynier Spawalnik, Specjalista BHP którzy zostaną wyznaczeni zgodnie ze Schematem Organizacyjnym budowy.

Nadzór bezpośredni budowy – ogólne pojęcie obejmujące wszelkie osoby nadzorujące prace na budowie lub kierujące zespołami pracowników. Konkretnie nazwy stanowisk mogą być zróżnicowane w zależności od budowę, np.: Kierownik Robót, Kierownik Robót Montażowych, Kierownik Robót Spawalniczych, Kierownik Robót Antykorozyjnych, Inżynier Budowy, Geodeta, Archeolog, Ornitolog i inni specjaliści z zakresu ochrony środowiska, Kierownik Grupy Saperskiej lub inna osoba sprawująca bezpośrednio funkcję na budowie.

Zagrożenie – zdarzenie mogące spowodować wypadek przy pracy, chorobę zawodową lub inne odłożone w czasie niekorzystne skutki zdrowotne lub skutki materialne.

Ryzyko – prawdopodobieństwo wystąpienia narażenia lub zagrożenia zawodowego, zaistnienia nieakceptowalnych skutków zdrowotnych, powstania start materialnych w użytkowanym sprzęcie budowlanym, w wyrobach budowlanych, które może spowodować wypadek przy pracy, zdarzenie potencjalnie wypadkowe lub wystąpienie awarii przemysłowej, a nawet katastrofy budowlanej, itp.

Ocena ryzyka zawodowego – formalny proces opisu stanowiska pracy, identyfikacji zagrożeń zawodowych, oceny prawdopodobieństwa wystąpienia, skutków zdrowotnych i ustalenia kategorii poziomu ryzyka zawodowego oraz wskazanie niezbędnych środków redukcji dla eliminacji lub ograniczenia ryzyka do akceptowalnego poziomu, zestawiony w Karcie analizy ryzyka zawodowego dla poszczególnych stanowisk pracy.

Szkolenie BHP – szkolenie BHP obejmuje szkolenie wstępne, szkolenie okresowe oraz szkolenie informacyjne (wprowadzające na budowę). Szkolenie BHP przeprowadzana się na podstawie Programu szczegółowego szkolenia BHP.

Warsztaty dobrych praktyk – krótkie szkolenie tematyczne dotyczące konkretnego zagadnienia lub problemu z zakresu BHP, przeprowadzone dla pracowników bezpośrednio na stanowisku pracy lub budowie przez Specjalistę ds. BHP albo przez bezpośredni nadzór budowy.

Instrukcja Bezpiecznego Wykonania Robót Budowlanych (zwana dalej IBWR) – oficjalny dokument formalnie zweryfikowany, tematycznie opisujący zagadnienia BHP w wykonawstwie robót budowlano-montażowych i związanych z nimi ryzyk zawodowych. Wskazuje bezpieczne sposoby wykonania prac dla konkretnego zadania i zawiera propozycję rozwiązań korygujących ryzyko zawodowe do dopuszczalnego poziomu w danej kategorii zagrożeń (formularz F3/I-PB-1).

Plan Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia (BIOZ) – ma na celu zidentyfikowanie zagrożeń dla bezpieczeństwa w miejscu pracy oraz wdrożenie rozwiązań służących ich zapobieganiu na etapie realizacji inwestycji.

4. INFORMACJE OGÓLNE

- a) Zawarcie Umowy przez Podwykonawcę / Zleceniobiorcę jest równoznaczne z akceptacją niniejszej Instrukcji oraz zobowiązuje Podwykonawcę / Zleceniobiorcę do bezwzględnego stosowania się do jej zapisów.
- b) Podwykonawca / Zleceniobiorca zobowiązany jest do ubezpieczenia budowy i robót od zdarzeń losowych, a także do posiadania ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody na osobie i mieniu oraz ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków na sumę ubezpieczenia równą co najmniej wartości brutto Umowy i przekazania JT S.A. kopii dowodu zawarcia ubezpieczenia wraz z dowodem uiszczenia składek w terminie 14 dni od daty podpisania Umowy, chyba, że Umowa przewiduje surowsze bądź odmienne wymagania w tym zakresie.
- c) Podwykonawca/Zleceniobiorca ponosi odpowiedzialność za szkody spowodowane na osobach i mieniu, powstałe na skutek jego działań podejmowanych w szczególności na terenie budowy, w związku z inwestycją realizowaną przez JT S.A., niezgodnie z zasadami określonymi w Umowie, jak również określonymi przez powszechnie obowiązujące przepisy prawa i zobowiązany jest do dokonania naprawy na własny koszt wszelkich szkód powstałych w wyniku realizacji Umowy.
- d) Pracownicy nadzoru budowy i nadzoru bezpośredniego JT S.A. mają prawo kontrolować miejsca wykonywania zleconych Podwykonawcy / Zleceniobiorcy świadczeń oraz wydawać Pracownikom Podwykonawcy / Zleceniobiorcy wiążące zalecenia w zakresie ochrony środowiska, bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej.
- e) W przypadku zidentyfikowania przez JT S.A., nieprzestrzegania zasad i przepisów prawa dotyczących ochrony środowiska, bezpieczeństwa i higieny pracy lub ochrony przeciwpożarowej przez Podwykonawcę / Zleceniobiorcę, JT S.A. ma prawo nałożyć karę umowną na Podwykonawcę / Zleceniobiorcę zgodnie z Taryfikatorem kar (załącznik F2/I-PB-1). Podwykonawca / Zleceniobiorca zostanie poinformowany o powyższym fakcie w formie

pisemnej. Powtarzające się nagminnie przypadki nieprzestrzegania przez Podwykonawcę / Zleceniobiorcę przepisów ochrony środowiska, bezpieczeństwa i higieny pracy lub ochrony przeciwpożarowej mogą skutkować usunięciem z terenu budowy kierującego pracownikami i/lub Pracownika Podwykonawcy / Zleceniobiorcy naruszającego przepisy/postanowienia i/lub rozwiązaniem umowy z Podwykonawcą / Zleceniobiorcą z jego winy lub/i zaniechaniem przyszłej współpracy.

- f) Zasady wprowadzania pracowników na budowę stanowi załącznik F5/I-PB-1 do niniejszej Instrukcji.

5. PRZED PRZYSTĄPIENIEM DO PRACY

- a) Podwykonawca / Zleceniobiorca powinien zapoznać się z Planem BIOZ dotyczącym realizowanej inwestycji (jeśli jest wymagany przepisami prawa).
- b) Podwykonawca / Zleceniobiorca powinien zapoznać się z wymogami ochrony środowiska, bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej w ramach obowiązującego w JT S.A. Zintegrowanego Systemu Zarządzania.
- c) Podwykonawca / Zleceniobiorca jest zobowiązany do dostarczenia kopii zawiadomienia o przyznaniu numeru rejestrowego BDO.
- d) Podwykonawca / Zleceniobiorca jest zobowiązany realizować pracę za pomocą personelu w pełni zdolnego do wykonania powierzonych zadań oraz posiadającego stosowne kwalifikacje i określone prawem uprawnienia. W tym celu, na siedem dni przed planowanym rozpoczęciem robót lub prac zobowiązany jest przekazać Kierownikowi Budowy skompletowaną „Teczke dokumentów Podwykonawcy / Zleceniobiorcy” (załącznik F8/I-PB-1) zawierającą między innymi:
- Wypełniony, opieczetowany i podpisany „Wykaz pracowników Podwykonawcy / Zleceniobiorcy wraz z oświadczeniem” (formularz F6/I-PB-1). Wymieniony formularz należy przekazywać w każdym przypadku, przed planowanym zwiększeniem ilości personelu na budowie.
 - Wypełniony, opieczetowany i podpisany „Wykaz maszyn, sprzętu i elektronarzędzi Podwykonawcy / Zleceniobiorcy wraz z oświadczeniem” (formularz F7/I-PB-1). Wymieniony załącznik należy przekazywać w każdym przypadku, przed planowanym wprowadzeniem sprzętu na budowę.
 - Opracowaną zgodnie z otrzymanym wcześniej wzorem Instrukcję Bezpiecznego Wykonywania Robót (IBWR) oraz Ocenę Ryzyka (formularz F3/I-PB-1). Zabrania się modyfikowania lub zmieniania wzoru dokumentu IBWR.
- e) Każda osoba wchodząca na teren budowy obowiązana jest posiadać na to odpowiednie pozwolenie, które można uzyskać poprzez uczestnictwo w szkoleniu wprowadzającym BHP. Zabrania się wprowadzania na teren budowy zwierząt.
- f) Podwykonawcy / Zleceniobiorcy chcący wprowadzić na teren budowy osoby wymienione powyżej obowiązani minimum 3 dni robocze przed rozpoczęciem prac zgłosić powyższy fakt Kierownikowi Budowy i przystąpić do szkolenia wprowadzającego w wyznaczonym terminie. Wyjątkowe odstępstwa od tego terminu są zatwierdzane indywidualnie dla każdego przypadku przez Kierownika Budowy. W dniu szkolenia wprowadzającego nowi pracownicy muszą zgłosić się z dowodem tożsamości oraz przedstawić do weryfikacji nw. dokumenty:
- Aktualne orzeczenia lekarskie o braku przeciwwskazań do wykonania pracy wydane przez uprawnionego lekarza.

- Aktualne szkolenie wstępne / okresowe w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy. W przypadku pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych i osób kierujących pracownikami aktualizacja szkolenia wymagana jest nie rzadziej niż raz na rok (przyjmuje się, że ważność szkolenia to okres jednego roku od daty szkolenia), w przypadku pracodawców aktualizacja wymagana jest nie rzadziej niż raz na 3 lata.
 - Dokumenty poświadczające dodatkowe kwalifikacje (jeśli takie są wymagane do wykonania powierzonych prac, np. uprawnienia operatorów, maszynistów maszyn inżynierskich, świadectwa kwalifikacji itp.). Osoba wykonująca pracę ma obowiązek mieć te dokumenty na stanowisku pracy.
- g) JT S.A. zapewni szkolenie wprowadzające w języku polskim. Jeżeli Podwykonawca / Zleceniobiorca wprowadza na teren budowy osoby posługujące się innym językiem, tłumaczenie leży w gestii Podwykonawcy / Zleceniobiorcy.
- h) Brak któregośkolwiek z dokumentów traktowany jest jak brak spełnienia warunków wymienionych powyżej i skutkuje odmową dopuszczenia pracownika do wykonania pracy lub odsunięciem od pracy.
- i) Dokumenty wymagane do rozpoczęcia prac oraz dopuszczenia pracowników na teren budowy powinny być przesłane do kierownictwa budowy oraz służby BHP JT S.A. w celu weryfikacji kompletności oraz poprawności wypełnienia. Dokumentację należy przekazać minimum 3 dni robocze przed rozpoczęciem prac.
- j) Roboty realizowane jako prace szczególnie niebezpieczne lub gazoniebezpieczne należy realizować na podstawie pisemnego polecenia. Obowiązujące wzory dokumentacji związanej z pisemnymi poleceniami pracy znajdują się w procedurach PW-5 oraz PW-6 obowiązujących w JT S.A. chyba, że wymagania Inwestora / Zamawiającego stanowią inaczej.

6. WEJŚCIE GOŚCI NA TEREN BUDOWY

- a) W każdym przypadku planowanego wprowadzenia gości, Podwykonawca / Zleceniobiorca musi zwrócić się do Kierownika Budowy z wnioskiem o pozwolenie na wejście. Stosowną informację należy przekazać Kierownikowi Budowy z 24-godzinny wyprzedzeniem. Po jego akceptacji Podwykonawca / Zleceniobiorca jest informowany przez osobę prowadzącą szkolenie o terminie szkolenia wprowadzającego.
- b) Obowiązkiem Podwykonawcy / Zleceniobiorcy jest wyznaczenie opiekuna gościa.
- c) Obowiązkiem opiekuna jest dopilnowanie, aby gość posiadał podstawowe środki ochrony indywidualnej zgodnie z obowiązującymi wymaganiami, w tym określonymi w Instrukcji, tj. w szczególności hełm ochronny, kamizelkę ostrzegawczą oraz obuwie ochronne klasy S3, których ujęcie w swojej ocenie ryzyka potwierdza Podwykonawca / Zleceniobiorca.
- d) Po zakończeniu szkolenia wprowadzającego z zakresu dla gości, gość otrzymuje tymczasowy identyfikator uprawniający do wejścia na teren budowy. Gość przebywający na terenie budowy musi nosić identyfikator w widocznym miejscu.
- e) Goście nie mogą angażować się w prace wykonywane na terenie budowy.
- f) Obowiązkiem wyznaczonego opiekuna jest zapewnienie stałej asysty dla gościa oraz dopilnowanie, aby gość przestrzegał wymogów BHP i ppoż. obowiązujących na terenie budowy. Niestosowanie się do zasad dotyczących wprowadzania gości na teren budowy, nadużywanie ich lub niestosowanie się gości do obowiązujących zasad BHP i ppoż. będzie skutkowało podjęciem właściwych działań dyscyplinujących, co najmniej w stosunku do osoby asystującej gościowi (opiekuna).

- g) JT S.A. będzie stosować zasady ograniczające wizyty gości na terenie budowy (np. osoba wnioskująca o przyznanie pozwolenia wejścia na teren budowy w roli gościa więcej niż 5 razy lub przebywająca na terenie budowy przez 3 kolejne dni powinna zostać uznana za osobę często przebywającą na terenie budowy i jako taka powinna spełniać wymogi określone w punkcie 5). Identyfikatory gości wchodzących na teren budowy są ważne tylko przez jeden dzień i podczas normalnych godzin pracy na terenie budowy.
- h) Obecność gości na terenie budowy musi mieć związek z realizowanymi pracami. Rodzina lub krewni nie będą wpuszczani na teren budowy jako goście.

7. ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ – STANDARDOWE ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ

Wszystkie osoby przebywające na terenie budowy muszą obowiązkowo stosować niżej wymienione środki ochrony indywidualnej (zapewnione we własnym zakresie lub bezpłatnie przez osoby, które je zaangażowały, w szczególności ich pracodawców):

- Odzież ochronna, kamizelka ostrzegawcza lub odzież ochronna odblaskowa zgodna z PN-EN ISO 20471 (2 klasa widzialności), z oznakowaniem umożliwiającym identyfikację firmy. Długie spodnie i odzież z długim rękawem chroniące przed ryzykiem otarcia, przecięcia, poparzeń spowodowanych kontaktem z powierzchnią gorącą min. 2 klasy zgodnie z normą PN-EN ISO 20471.
- Hełm ochronny z trzy-czteropunktowym paskiem podbródkowym zgodnie z normą PN-EN 397.
- Obuwie ochronne klasy min. S3 chroniące staw skokowy zgodnie z normą PN-EN ISO 20345.

8. ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ I ZBIOROWEJ – SPECJALISTYCZNE I DODATKOWE ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ

Dodatkowe rozwiązania i środki ochrony indywidualnej mogą być wymagane w związku z analizą ryzyka zawodowego w zakresie BHP. Zaliczamy do nich w szczególności:

- Podczas cięcia i szlifowania metali i betonu należy stosować osłonę na całą twarz (przyłbicę).
- Przed upadkiem z wysokości należy stosować pełną uprząż bezpieczeństwa / szelki bezpieczeństwa z podwójną linką bezpieczeństwa i amortyzatorem.
- Pracownicy Podwykonawcy / Zleceniobiorcy narażeni na działanie energii elektrycznej o wysokim napięciu (tzn. w sytuacji występowania ryzyka łuku elektrycznego) muszą stosować specjalistyczne środki ochrony indywidualnej (odzież, rękawice dielektryczne i hełmy), które zapewniają ochronę przez maksymalną przewidywalną energią, na której działanie osoba stosująca te środki może być narażona.
- Podczas wykonywania prac w środowisku potencjalnie wybuchowym należy prowadzić stałą kontrolę środowiska pracy oraz stosować wyłącznie odzież ochronną wykonaną z tkaniny antystatycznej.
- Przy wykonywaniu prac pożarowo niebezpiecznych lub realnego narażenia na takie prace, należy stosować odzież ochronną wykonaną z materiału trudnopalnego.

- Podczas wykonywania prac pożarowo niebezpiecznych lub narażenia na takie prace, kamizelka odblaskowa powinna być wykonana z materiału trudnopalnego. W przypadku braku takiej możliwości, kamizelkę odblaskową należy zdjąć podczas wykonywania prac na okres, przez jaki osoba nosząca ją jest narażona na działanie źródeł zapłonu. Kamizelkę należy założyć natychmiast po ustaniu ryzyka zapalenia się.
- W przypadku stosowania substancji niebezpiecznych lub narażenia na ich działanie (w szczególności substancji żrących i palnych), stosowane muszą być dodatkowe środki ochrony indywidualnej dostosowane do zagrożenia związanego z substancją i zgodne z wymaganiami karty charakterystyki substancji niebezpiecznej.

Środki ochrony zbiorowej – to środki przeznaczone do jednoczesnej ochrony grupy ludzi, w tym i pojedynczych osób, przed niebezpiecznymi i szkodliwymi czynnikami występującymi pojedynczo lub łącznie w środowisku pracy, będące rozwiązaniami technicznymi stosowanymi w pomieszczeniach pracy, maszynach i innych urządzeniach.

Podstawowymi środkami ochrony zbiorowej są:

- Oświetlenie (ogólne, miejscowe i złożone), np. dojścia do stanowisk pracy.
- Wentylacja, np. miejscowa przy pracach spawalniczych, nawiewna w przestrzeniach zamkniętych.
- Instalacja odgromowa, np. podczas eksploatacji rusztowań, baraki zaplecza.
- Rozwiązania konstrukcyjne stosowane w pojazdach, maszynach i urządzeniach.

Poza podstawowymi środkami ochrony zbiorowej do tej grupy zalicza się m.in. pozostałe, stosowane przy pracach w komorach, studniach i przestrzeniach zamkniętych:

- Rusztowania robocze i ochronne, pomosty robocze.
- Balustrady / ogrodzenia z tablicami informacyjnymi.
- Schodnie systemowe, siatki zabezpieczające.

W sytuacji, gdy ograniczenie zagrożeń w wyniku zastosowania rozwiązań organizacyjnych i technicznych nie jest wystarczające, Podwykonawca / Zleceniobiorca jest obowiązany zapewnić pracownikom środki ochrony indywidualnej, odpowiednie do rodzaju i poziomu zagrożeń.

Na budowie należy tak organizować prace, aby zapewnić pierwszeństwo stosowania środków ochrony zbiorowej nad środkami ochrony indywidualnej.

Podwykonawca / Zleceniobiorca jest zobowiązany do regularnego prowadzenia przeglądów i konserwacji środków ochrony indywidualnej (np. szelki bezpieczeństwa, systemy samohamowne itd.). Przeglądy środków ochrony indywidualnej należy wykonywać okresowo nie rzadziej niż raz w roku oraz zgodnie z Instrukcją użytkowania / obsługi produktu.

Podwykonawca / Zleceniobiorca wyznacza pracownika do wykonania przeglądów posiadającego odpowiednią wiedzę i umiejętności oraz przeszkolonego w zakresie poprawnego wykonywania tychże przeglądów, a w razie braku odpowiedniego pracownika zleca wykonanie przeglądu producentowi lub specjalistycznemu serwisowi.

Podwykonawca / Zleceniobiorca jest obowiązany bezwzględnie przestrzegać terminu użytkowania środków ochrony indywidualnej określonego przez producenta, a także do natychmiastowego wycofywania z użycia środków, które utraciły funkcję ochronną przed upływem terminu ważności w czasie zaistnienia niebezpiecznego zdarzenia (np. hełm po uderzeniu, szelki / amortyzator bezpieczeństwa po powstrzymaniu upadku z wysokości) lub w innych okolicznościach (np. w wyniku nieprawidłowego przechowywania lub konserwacji).

9. PROWADZENIE PRAC, PRZESTRZEGANIE PRZEPISÓW BHP I PPOŻ.

- a) Podwykonawca / Zleceniobiorca zobowiązany jest do wykonywania prac ze starannością, zgodnie z obowiązującymi w JT S.A. regulacjami, powszechnie obowiązującymi wymaganiami, przepisami, dobrymi praktykami dotyczącymi bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej, jak również wymogami norm, wiedzą techniczną i sztuką budowlaną.
- b) Podwykonawca / Zleceniobiorca odpowiada w pełnym zakresie za bezpieczeństwo prowadzonych prac na rzecz i na terenie JT S.A. poprzez zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków pracy swoim pracownikom, w tym również za prawidłowe zabezpieczenie mienia w rejonie prowadzonych prac. Prace muszą być organizowane w sposób prawidłowy i gwarantujący bezpieczeństwo, a teren prac winien być obowiązkowo wygrodzony i właściwie oznakowany.
- c) Podwykonawca / Zleceniobiorca wyznaczy osobę odpowiedzialną za sprawy BHP na terenie budowy, która będzie odpowiedzialna za zarządzanie kwestiami BHP na terenie budowy i będzie osobą do kontaktów w sprawach BHP. Jeśli Podwykonawca/ Zleceniobiorca zatrudnia 25 lub więcej pracowników, wyznaczy Specjalistę ds. BHP, którego wyłącznym obowiązkiem będzie zarządzanie kwestiami BHP. Gdy liczebność Pracowników Podwykonawcy / Zleceniobiorcy zatrudnionych przy projekcie osiągnie 100 osób, na terenie budowy znajdzie się dodatkowy wprowadzony przez Podwykonawcę / Zleceniobiorcę i zaakceptowany przez JT S.A. Specjalista ds. BHP.
- d) Podwykonawca / Zleceniobiorca zobowiązany jest do zapoznania swoich Pracowników z zagrożeniami występującymi podczas wykonywania prac na rzecz i terenie JT S.A. jak również stosowania najlepszych dostępnych rozwiązań minimalizujących poziom ryzyka, zidentyfikowanego podczas oceny ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy.
- e) Podwykonawca / Zleceniobiorca ma obowiązek zidentyfikować występujące w ramach realizacji umowy roboty i prace, które powinny być wykonywane przez co najmniej dwie osoby i zapewnić właściwą liczbę Pracowników Podwykonawcy / Zleceniobiorcy na tę okoliczność. Identyfikacji należy dokonać na podstawie Oceny Ryzyka dla Zadania (ORZ) oraz obowiązujących przepisów.
- f) Obowiązkiem Podwykonawcy / Zleceniobiorcy jest zapobieganie wypadkom przy pracy i chorobom zawodowym oraz prowadzenie stałych działań prewencyjnych.
- g) Podwykonawca / Zleceniobiorca odpowiada za zaopatrzenie i wyposażenie Pracowników Podwykonawcy / Zleceniobiorcy w odpowiednie środki ochrony indywidualnej i zbiorowej, w tym odzież i obuwie ochronne zgodnie z wymaganiami JT S.A. oraz stosowanie i użytkowanie wymaganych środków ochrony w miejscu wykonywania pracy zgodnie z ich przeznaczeniem. Środki ochrony indywidualnej i zbiorowej powinny odpowiadać wymaganiom zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami.
- h) Wszelkie maszyny, narzędzia i urządzenia powinny posiadać aktualne dokumenty potwierdzające możliwość (np. UDT) ich eksploatacji z wymaganiami zawartymi w dokumentacji techniczno-ruchowej (DTR) lub instrukcji obsługi i obowiązującymi przepisami w tym zakresie. Wymienione dokumenty, Podwykonawca / Zleceniobiorca ma obowiązek okazać podczas kontroli na stanowisku pracy.
- i) Podwykonawca / Zleceniobiorca ma obowiązek niezwłocznego zgłaszania wszelkich zdarzeń potencjalnie wypadkowych, wypadków przy pracy, podejrzenia lub zaistnienia choroby zawodowej oraz innych incydentów takich jak: awarie, pożary itp., które zaistniały podczas wykonywania prac przez JT S.A. O powyższych zdarzeniach należy bezzwłocznie informować Kierownika Budowy / Robót JT S.A. wykorzystując dokument „Informacja o zaistniałym zdarzeniu” (formularz F1/I-PB-1).

- j) Podwykonawca / Zleceniobiorca ma obowiązek zapoznania Pracowników Podwykonawcy / Zleceniobiorcy z instrukcjami operacyjnymi na wypadek wystąpienia zagrożeń, ochrony przeciwpożarowej, zasad udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej, wskazania lokalizacji sprzętu ppoż. i zasad jego użycia oraz prowadzenia działań prewencyjnych w zakresie ochrony ppoż. Ponadto, odpowiedzialny jest również za wyznaczenie Pracowników Podwykonawcy / Zleceniobiorcy do udzielenia pierwszej pomocy przedmedycznej, jak również obowiązany jest zapewnić właściwie dobraną, podręczną apteczkę pierwszej pomocy.
- k) W razie gdy jednocześnie w tym samym miejscu wykonują pracę Pracownicy Podwykonawcy / Zleceniobiorcy zatrudnieni przez różnych Podwykonawców / Zleceniobiorców, ci Podwykonawcy / Zleceniobiorcy mają obowiązek:
- współpracować ze sobą,
 - wyznaczyć koordynatora sprawującego nadzór nad bezpieczeństwem i higieną pracy wszystkich pracowników zatrudnionych w tym samym miejscu,
 - ustalić zasady współdziałania uwzględniające sposoby postępowania w przypadku wystąpienia zagrożeń dla zdrowia lub życia pracowników,
 - informować siebie nawzajem oraz pracowników lub ich przedstawicieli o działaniach w zakresie zapobiegania zagrożeniom zawodowym występującym podczas wykonywanych przez nich prac.

10. DOSTAWY NA TEREN BUDOWY

Podwykonawca / Zleceniobiorca ma obowiązek każdorazowo informować Kierownika Budowy o planowanych dostawach materiałów na teren budowy. Powyższą informację wraz ze wskazaniem Osoby kompetentnej odpowiedzialnej za przestrzeganie obowiązujących w JT S.A. zasad dotyczących realizacji dostaw należy przekazać trzy dni przed planowaną dostawą.

W momencie przybycia dostawy na miejsce i po poinformowaniu o tym Kierownika Budowy i otrzymaniu zgody na wjazd, wskazana wcześniej przez Podwykonawcę / Zleceniobiorcę Osoba kompetentna odpowiedzialna jest za wykonanie poniższych czynności:

- Dopilnowanie, aby kierowca posiadał podstawowe środki ochrony indywidualnej zgodnie z wymaganiami z punktu 7,
- Sprawdzenie stanu pojazdu i ładunku przed wjazdem. W przypadku stwierdzenia, że pojazd lub przewożony ładunek znajduje się w stanie uniemożliwiającym jego bezpieczny rozładunek, osoba odpowiedzialna wycofuje pojazd i podejmuje działania zmierzające do bezpiecznego przeprowadzenia operacji.
- Zapewnienie udokumentowanego szkolenia wprowadzającego dla kierowcy. Należy dopilnować, aby treść szkolenia wprowadzającego została w pełni zrozumiana przez kierowcę. JT S.A. zapewni kierowcom szkolenie wprowadzające w języku używanym na terenie budowy (j. polskim). Jeżeli Podwykonawca / Zleceniobiorca wprowadza na teren budowy osoby posługujące się innym językiem, tłumaczenie leży w gestii zainteresowanego Podwykonawcy/Zleceniobiorcy.

Po pomyślnym przejściu kontroli i odbyciu szkolenia wprowadzającego, kierowca dostawcy otrzymuje zgodę na wjazd i dalej powinien postępować zgodnie z poleceniami osoby odpowiedzialnej za rozładunek. Środkiem służącym do identyfikacji kierowcy i sprawdzenia jego kompetencji powinno być prawo jazdy.

Wyznaczona z ramienia Podwykonawcy / Zleceniodawcy Osoba kompetentna jest w pełni odpowiedzialna za działania kierowców, a każdy Podwykonawca / Zleceniobiorca zapewni, aby dostawy ujęte były w ocenie ryzyka i IBWR.

Jeżeli planuje się wykonywanie regularnych dostaw, Podwykonawca / Zleceniobiorca i Kierownik Budowy określą uproszczoną procedurę wydawania zgody na wjazd pozwalającą na bezpieczne wykonanie zaplanowanych czynności (np. dostawy obciążników, kruszyw, świeżego betonu, usuwanie ziemi lub odpadów).

W przypadku dostaw drobnicowych realizowanych przez firmy kurierskie z dedykowaną dostawą do rejonu wykonywania robót lub prac, Podwykonawca / Zleceniobiorca, podobnie jak powyżej ma obowiązek każdorazowo informować Kierownika Budowy o planowanych dostawach materiałów na teren budowy.

Odbiór przesyłki może odbywać się tylko i wyłącznie w bezpośrednim sąsiedztwie drogi publicznej, przy wjeździe na pas technologiczny. Przy rozładowaniu, składowaniu przeniesieniu i transporcie przesyłki do rejonu wykonania robót lub prac należy zachować wszelkie obowiązujące przy tym zagadnieniu przepisy.

Wyznaczona Osoba kompetentna Podwykonawcy / Zleceniodawcy jest w pełni odpowiedzialna za działania kuriera, który w tym wypadku zwolniony jest ze stosowania podstawowych środków ochrony indywidualnej

11. WJAZD POJAZDÓW BUDOWLANYCH NA TEREN BUDOWY

- a) W celu wprowadzenia pojazdu budowlanego na teren budowy, Podwykonawca / Zleceniobiorca musi przedstawić Kierownikowi Budowy wypełniony „Wykaz maszyn, sprzętu i elektronarzędzi Podwykonawcy / Zleceniobiorcy wraz z oświadczeniem” (formularz F7/I-PB-1) co najmniej 24 godziny przed przewidywaną datą wjazdu.
- b) Do wykazu należy dołączyć wszystkie wymagane aktualne i ważne dokumenty i protokoły z kontroli. Po uzyskaniu pozwolenia na wjazd pojazd budowlany należy zaparkować w wyznaczonym miejscu w celu dalszej wspólnej kontroli wykonanej przez pracownika służby BHP JT S.A. budowy lub kierownika robót danego odcinka oraz przez właściwego przedstawiciela Podwykonawcy / Zleceniobiorcy. Jeżeli podczas kontroli zostaną stwierdzone jakiejkolwiek wady, wjazd zostaje wstrzymany. W takich okolicznościach wjazd pojazdu będzie możliwy wyłącznie po usunięciu usterek zgodnie z zaleceniami pracownika służby BHP JT S.A. budowy i ponownej, pozytywnej kontroli sprawdzającej.
- c) Po pozytywnej weryfikacji pojazdu budowlanego przedstawiciel Podwykonawcy / Zleceniobiorcy otrzymuje kartę informacyjną z datą kontroli przeprowadzonej przed wjazdem na budowę. Kartę należy umieszczać w taki sposób, aby umożliwić łatwą identyfikację na terenie budowy (np. za szybą boczną pojazdu).

12. INSTALACJE, URZĄDZENIA I MASZYNY – OGÓLNE WYMAGANIA DLA MASZYN UŻYTKOWANYCH NA BUDOWIE JT S.A.

- a) Podwykonawca / Zleceniobiorca obowiązany jest do zapewnienia wymaganej ilości Osób kompetentnych do obsługi maszyn i nadzoru nad przestrzeganiem obowiązujących przepisów z tym związanych.
- b) Przed użyciem maszyny dostarczanej na teren budowy, Podwykonawcy / Zleceniobiorcy zorganizują wspólny przegląd z pracownikiem służby BHP JT S.A. budowy / Kierownikiem Robót danego odcinka lub innym wyznaczonym pracownikiem w celu oceny jej stanu i przeglądu dokumentacji.

- c) Wprowadzone maszyny Podwykonawcy / Zleceniobiorcy mają być wyposażone w szczegółowe instrukcje (DTR) i informacje od producenta opracowane w języku polskim. Maszyny, urządzenia (w tym węże) i narzędzia należy użytkować wyłącznie w zakresie wskazanym przez producenta oraz zgodnie z ich przeznaczeniem. Powinny spełniać wszystkie obowiązujące przepisy, normy i standardy.
- d) Podwykonawca / Zleceniobiorca obowiązany jest przedstawić program konserwacji i utrzymania maszyn (obejmujący pojazdy budowlane), w tym okresowe kontrole stanu maszyn (stanu układów hydraulicznych, potencjalnego „zmęczenia” mechanicznego) oraz okresowe sprawdzenia wyłączników awaryjnych i systemów awaryjnego wyłączenia. Przeglądy należy dokumentować w dzienniku konserwacji maszyny.
- e) Maszyny mają być wyposażone w systemy awaryjnego wyłączenia (np. awaryjne wyłączniki bezpieczeństwa, przyciski zatrzymania awaryjnego, linki zatrzymania awaryjnego), które muszą być zamontowane na wszystkich maszynach i dostępne w bezpośrednim sąsiedztwie stanowiska operatora lub jego pomocnika. Powinny one również umożliwić zatrzymanie pracy maszyny w najkrótszym możliwym czasie, aby zapobiec obrażeniom pracowników lub je zminimalizować.
- f) Zabrania się kategorycznie używania maszyn uszkodzonych. Wszystkie wadliwie działające i uszkodzone maszyny (w tym urządzenia przenośne) muszą zostać odseparowane, zablokowane i czytelnie oznaczone jako wyłączone z eksploatacji. Naprawy powinny być wykonywane wyłącznie przez osoby uprawnione.
- g) Wszystkie maszyny i urządzenia emitujące hałas o poziomie wyższym od poziomu działania 85 dB w normalnych warunkach eksploatacji muszą zostać specjalnie oznaczone w sposób widoczny dla Pracowników Podwykonawcy / Zamawiającego, wymagając od nich stosowania ochronników słuchu podczas ich obsługi.
- h) Wszystkie elementy obrotowe, w szczególności tarcze (na tarczach ciernych i szlifierkach) muszą być montowane na maszynach, których prędkość obrotowa nie przekracza maksymalnej znamionowej prędkości obrotowej tych elementów.

13. INSTALACJE, URZĄDZENIA I MASZYNY – POJAZDY, W TYM POJAZDY BUDOWLANE

- a) Ze względu na występujące zagrożenia wszystkie pojazdy budowlane mają być wyposażone w kompletne i sprawne systemy zabezpieczeń:
 - ROPS (Roll-Over Protective Structures) - konstrukcję zgodną z normą PN-EN ISO3471:2009 chroniącą operatora w przypadku przewrócenia się maszyny,
 - TOPS (Tip-Over Protective Structures) – konstrukcję chroniącą operatorów koparek kompaktowych w przypadku przewrócenia się maszyny,
 - FOPS (Falling Object Protective Structures) - konstrukcję zgodną z normą PN-EN ISO3449:2009 chroniącą operatora przed spadającymi przedmiotami,
 - OPG (Operator Protective Guards) - konstrukcję chroniącą operatorów koparek przed przedmiotami spadającymi i przedostającymi się do wnętrza kabiny.
 - OHG (Overhead Guards) - konstrukcję chroniącą operatorów wózków widłowych przed spadającymi przedmiotami.
- b) Wszystkie pojazdy użytkowane na stałe na terenie budowy muszą być wyposażone w sprawne światła błyskające / ostrzegawcze w kolorze pomarańczowym, sygnały cofania oraz pasy bezpieczeństwa na wszystkich siedzeniach. Światła ostrzegawcze mają być włączone podczas pracy pojazdu.

- c) Wszystkie pojazdy użytkowane na terenie budowy muszą być wyposażone w sprawny hamulec postojowy.
- d) Wszystkie pojazdy użytkowane na stałe na terenie budowy muszą być wyposażone w apteczkę pierwszej pomocy oraz gaśnicę gotową do użycia i sprawdzoną zgodnie z obowiązującymi przepisami.
- e) Wszystkie pojazdy na terenie budowy muszą być wyposażone w przednie światła (pozycyjne, mijania), kierunkowskazy, tylne światła pozycyjne, światła stopu, światła cofania i światła awaryjne. Wszystkie światła pojazdu muszą być sprawne, a klosze lamp nie mogą być uszkodzone.
- f) Wszystkie pojazdy budowlane wykonujące prace na terenie budowy w obszarze napowietrznych linii energetycznych muszą być wyposażone w sprawne sygnalizatory napięcia.

14. INSTALACJE, URZĄDZENIA I MASZYNY – URZĄDZENIA ELEKTRYCZNE

- a) Urządzenia elektryczne, w tym przewody, wtyczki i gniazda muszą być poddane kontroli bieżącej wykonanej bezpośrednio przez pracownika każdorazowo przed rozpoczęciem zmiany roboczej, jak również przeglądowi okresowemu (kwartalnemu) wykonanemu przez osobę posiadającą odpowiednie uprawnienia.
- b) Przewody elektryczne przedłużacze muszą być zawsze całkowicie rozwinięte (nie mogą być nawinięte / zwinięte wokół bębna kablowego).
- c) Wszystkie instalacje pod napięciem muszą być wyraźnie oznaczone piktogramami.
- d) Urządzenia elektryczne, które mogą emitować znaczne ciepło (np. lampy halogenowe, grzejniki elektryczne) muszą być zawsze stosowane z dala od materiałów łatwopalnych i odpowiednio oznakowane.
- e) Wszystkie urządzenia elektryczne muszą być uziemione, poprzez podłączenie do uziemionej infrastruktury elektrycznej lub poprzez zastosowanie lokalnych uziemień. Po wykonaniu uziemienia należy przeprowadzić pomiar skuteczności uziemienia. Pomiar taki musi być wykonany przez osobę posiadającą odpowiednie uprawnienia. Protokół z pomiaru skuteczności uziemienia musi znajdować się w miejscu wykonywania prac.
- f) Wyłączniki różnicowoprądowe (GFCI, określane także jako RCD) powinny zostać zainstalowane przy zasilaniu tablic rozdzielczych, generatorów i transformatorów, gdzie napięcie wyjściowe jest równe lub większe niż 240 V. Wyłączniki różnicowoprądowe powinny charakteryzować się czułością 30 mA (w celu ochrony przed porażeniem prądem) przy maksymalnym czasie przerwania równym 0,3 sekundy dla takiej wartości prądu szczytkowego.
- g) Wyłączniki różnicowoprądowe powinny być testowane w celu sprawdzenia, czy funkcjonują, co najmniej raz w miesiącu oraz zawsze przed użyciem rozdzielnicy lub tablicy rozdzielczej. Kontrolę należy dokumentować na tablicy umieszczonej w pobliżu lub na rozdzielnicy.
- h) W środowisku potencjalnie mokrym wszystkie urządzenia elektryczne, które mogą mieć kontakt z wodą, powinny być ustawione nad ziemią i powinny charakteryzować się odpowiednim stopniem ochrony przed wodą (minimum IP44 zgodnie z normą PN-EN 60529:2003 lub równoważną).
- i) Kable zasilające / przewody elektryczne nie powinny być prowadzone przez drogi czy przejścia. Jeżeli nie jest to praktycznie możliwe, powinny być one zabezpieczone przed uszkodzeniem poprzez poprowadzenie ich we właściwy sposób nad lub pod ziemią lub zawieszenie ich na bezpiecznej wysokości.

15. INSTALACJE, URZĄDZENIA I MASZYNY – URZĄDZENIA HYDRAULICZNE

- a) Wszystkie węże i złącza muszą być poddane kontroli wzrokowej przed zastosowaniem.
- b) Węże i złącza powinny być używane wyłącznie zgodnie z ich przeznaczeniem i możliwościami (np. maksymalne ciśnienie, odporność chemiczna itp.).
- c) Węże i narzędzia z zaworami szybkiego spustu i armaturą powinny być wyposażone w systemy ograniczające „biczowanie”.
- d) Przenośne siłowniki i zasilacze muszą być zainstalowane na tacach ociekowych.
- e) Prace związane z konserwacją i obsługą węży hydraulicznych należy wykonywać zawsze bezpośrednio nad tacami ociekowymi, a zestawy do usuwania wycieków muszą być dostępne i znajdować się w pobliżu.
- f) Podczas obsługi hydraulicznych narzędzi, maszyn i urządzeń lub podczas prac wykonywanych przy nich należy stosować odpowiednie środki ochrony indywidualnej, takie jak rękawice olejoodporne, pełna ochrona oczu (gogle ochronne) lub osłona twarzy, odzież z długimi nogawkami i z długim rękawem.

16. INSTALACJE, URZĄDZENIA I MASZYNY – URZĄDZENIA CIŚNIENIOWE

- a) Wszystkie urządzenia i instalacje ciśnieniowe muszą być wyposażone w normatywne zawory bezpieczeństwa i zawory spustowe oraz w manometry.
- b) Wyloty z zaworów bezpieczeństwa/spustowych i wydmuchów powinny być kierowane z dala od Pracowników Podwykonawcy / Zamawiającego.
- c) Wszystkie elementy instalacji ciśnieniowej (w tym między innymi sprężarki, węże, złącza, narzędzia) powinny pracować pod ciśnieniem wskazanym przez producenta.
- d) Węże i narzędzia z zaworami szybkiego spustu i armaturą powinny być wyposażone w systemy ograniczające „biczowanie”
- e) Surowo zabronione jest stosowanie cybantów (obejm. zaciskowych) na instalacjach ciśnieniowych.
- f) Wszystkie sprężarki i urządzenia ciśnieniowe powinny zatrzymywać się automatycznie zanim ciśnienie wylotowe przekroczy maksymalne ciśnienie robocze dopuszczalne dla najłabszego elementu instalacji.
- g) Zawór odcinający powinien być zainstalowany przy każdym wylocie węża. Zawór odcinający powinien być zamknięty podczas zmiany, naprawy i regulacji narzędzia.
- h) Węże nie powinny być prowadzone przez drogi czy przejścia. Jeżeli nie jest to możliwe ze względów praktycznych, powinny być one zabezpieczone przed uszkodzeniem poprzez poprowadzenie ich we właściwy sposób nad lub pod ziemią lub zawieszenie na bezpiecznej wysokości.

17. INSTALACJE, URZĄDZENIA I MASZYNY – PRZENOŚNE ELEKTRONARZĘDZIA

- a) Wszystkie przenośne elektronarzędzia muszą być wyposażone w wyłączniki różnicowoprądowe lub być podwójnie izolowane i podłączane do zasilania z zastosowaniem wyłącznika różnicowoprądowego (zob. punkt 14.f).
- b) Wykorzystywane Przewody elektryczne powinny być w dobrym stanie.

- c) W środowisku potencjalnie mokrym wszystkie urządzenia elektryczne, które mogą mieć kontakt z wodą, powinny być ustawione nad ziemią i powinny charakteryzować się odpowiednim stopniem ochrony przed wodą (minimum IP44 zgodnie z normą PN-EN 60529:2003 lub równoważną).
- d) Przenośne piły tarczowe, szlifierki i wiertarki magnetyczne muszą być wyposażone w osłonę zamontowaną wokół nieaktywnych części ruchomych.
- e) Wszystkie przenośne elektronarzędzia muszą być wyposażone w system zabezpieczający przed przypadkowym włączeniem (np. interlocki) lub powinny być odłączane od źródła zasilania, gdy nie są używane.
- f) Ręczne elektronarzędzia wyposażone w akcesoria (tarcze, koła, opaski, wiertła, łopatki itp.) stosowane od cięcia lub szlifowania materiału muszą być wyposażone we włącznik, którego nie można zablokować w pozycji „włączony” „włączniki czuwakowe bez możliwości blokowania w położeniu WŁ.”).
- g) Zapewniona przez producenta rękojeść musi być zawsze zamocowana do urządzenia. Surowo zabronione jest zdejmowanie rękojeści.
- h) Pracownicy Podwykonawcy / Zamawiającego powinni używać narzędzia, trzymając je obiema rękami i przytrzymując za rękojeść, jeżeli jest zalecona przez producenta.

18. INSTALACJE, URZĄDZENIA I MASZyny – UZUPEŁNIANIE PALIWA

- a) Czynności związane z uzupełnianiem paliwa w maszynach i urządzeniach powinny być wykonywane wyłącznie przez Osoby kompetentne.
- b) Tankowanie do urządzeń i maszyn ponad 20 litrów bardzo palnego paliwa (np. benzyny) należy traktować jako działanie wymagające wysokiego poziomu nadzoru.
- c) Strefa tankowania musi być wyposażona w co najmniej jedną gaśnicę proszkową GP 6x ABC oraz koc gaśniczy. Ciecze łatwopalne o temperaturze zapłonu poniżej 37,8 °C (100 °F), jeżeli nie są używane, należy przechowywać w zamkniętych pojemnikach lub zbiornikach.
- d) Gaśnice w miarę możliwości należy chronić przed warunkami atmosferycznymi, umieszczać je pod zadaszeniem lub w specjalnych oznakowanych pokrowcach. Sprzęt gaśniczy musi być rozmieszczany w miejscach łatwo dostępnych i widocznych. Do sprzętu gaśniczego powinien być zapewniony swobodny dostęp o szerokości co najmniej 1 m, a koc gaśniczy powinien znajdować się w opakowaniu zapewniającym jego natychmiastowe użycie.
- e) Pojemniki o pojemności poniżej 20 litrów muszą być dedykowane do przechowywania paliwa, zaprojektowane, stosownie do ich przeznaczenia (np. kanistry), opisane i wyposażone w dzióbek lub lej napełniający. Zabronione jest ręczne tankowanie maszyn i urządzeń z wykorzystaniem pojemników o pojemności większej niż 20 litrów.
- f) Wszystkie czynności związane z uzupełnianiem paliwa muszą być wykonywane nad tacami ociekowymi. Na miejscu powinny być dostępne zestawy do usuwania wycieków (apteczki środowiskowe) i odpowiednie gaśnice.
- g) Urządzenia do tankowania i urządzenia zasilane paliwem muszą być uziemione w celu wyeliminowania napięć statycznych.

19. ZAPLECZE SOCJALNE ORAZ SANITARNO-HIGIENICZNE

- a) Każdy Podwykonawca / Zleceniobiorca zobowiązany jest do bezpłatnego zapewnienia swoim pracownikom odpowiednich pomieszczeń socjalnych, w których będą mogli odpocząć lub spożyć posiłek.
- b) Zaplecze budowy mogą tworzyć kontenery budowlane z przeznaczeniem jako biurowe i sanitarne oraz – pełniące rolę kontenerów magazynowych – kontenery morskie.
- c) Zabrania się Podwykonawcy / Zleceniobiorcy samowolnego poboru mediów, bez uprzedniego uzgodnienia z Kierownikiem Budowy / Robót JT S.A.
- d) Kontenery budowlane podlegają minimalnym i zasadniczym wymaganiom z zakresu bezpieczeństwa ich użytkowania, określonym w obowiązujących przepisach szczegółowych. Za spełnienie minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie ich użytkowania odpowiada Podwykonawca / Zleceniobiorca.
- e) Podczas planowania organizacji zaplecza należy uwzględnić:
 - charakter prac, które będą wykonywane i powiązane z nim zagrożenia dla zdrowia na (obsługę substancji niebezpiecznych lub prace mocno brudzące),
 - dystans, jaki pracownicy będą musieli pokonać, aby udać się do obiektów socjalnych,
 - czasy trwania prac i liczbę różnych lokalizacji,
 - liczbę osób, które będą z nich korzystać,
 - sprząatanie i utrzymanie obiektów socjalnych,
 - konieczność ich przemieszczania na etapach realizacji.
- f) Ponadto Podwykonawca / Zleceniobiorca zapewni swoim pracownikom na własny koszt dostęp do szatni na odzież własną i ochronną, umywalni, suszarni i ustępów.
- g) W miarę możliwości należy zapewnić toalety ze spłukiwaniem i bieżącą wodą, podłączone do instalacji wodociągowej i kanalizacyjnej. W razie braku takiej możliwości należy stosować przenośne toalety chemiczne.
- h) Pracownik nie powinien mieć do toalety dalej niż 75 m. Na budowach, realizowanych na otwartej przestrzeni należy zachować odległość – do 125 m od stanowiska pracy.
- i) Toalety przenośne mają ograniczoną pojemność i muszą być regularnie opróżniane nie mniej niż raz w tygodniu.
- j) Kontenery należy zabezpieczyć przed skutkami uderzenia pioruna poprzez wykonanie instalacji odgromowej lub podłączenie do istniejącego obwodu ochronnego.
- k) Do podgrzewania posiłków oraz ogrzewania kontenerów budowlanych nie należy używać ogrzewaczy gazowych i urządzeń z otwartym ogniem.
- l) Do ogrzewania kontenerów zaleca się używanie grzejników elektrycznych (termowentylatorów) z termostatem o maksymalnej mocy 2 kW.
- m) Do podgrzewania posiłków zaleca się korzystanie z kuchenek mikrofalowych.
- n) Kontenery posiadające instalację elektryczną, podlegają okresowym kontrolom, które powinny obejmować pomiary:
 - rezystancji izolacji instalacji elektrycznej,
 - ciągłości przewodów ochronnych (zarówno głównych, jak i dodatkowych),
 - rezystancji uziemienia,
 - impedancji pętli zwarcia,
 - urządzeń ochronnych różnicowoprądowych.
- o) Pomiary elektryczne kontenerów, powinny być przeprowadzane przez uprawnione do tego osoby z zastosowaniem poniższych ustaleń:

- co najmniej dwa razy w roku przy normalnej eksploatacji kontenerów,
 - zawsze w przypadku, gdy kontener został przemieszczony na inne miejsce,
 - po każdej (dłuższej niż jeden miesiąc) przerwie w użytkowaniu kontenera,
 - po każdej naprawie serwisowej instalacji elektrycznej kontenera,
 - każdego dnia przed przystąpieniem do pracy w kontenerze należy sprawdzić działanie urządzeń ochronnych różnicowoprądowych.
- p) Kopie zapisu pomiarów i potwierdzenia sprawdzenia działania urządzeń ochronnych różnicowoprądowych powinny znajdować się w miejscu realizacji robót z możliwością ich kontroli.

20. SPOSÓB MAGAZYNOWANIA MATERIAŁÓW

- a) Podwykonawca / Zleceniobiorca może magazynować na terenie inwestycji JT S.A. niezbędne materiały potrzebne do wykonania prac, tylko w miejscach wyznaczonych i uzgodnionych z osobą odpowiedzialną za nadzorowanie wykonania świadczeń przez Podwykonawcę / Zleceniobiorcę z ramienia JT S.A.
- b) Wszystkie wwożone na teren inwestycji JT S.A. oraz użytkowane przez Podwykonawcę / Zleceniobiorcę podczas wykonania zleconych mu świadczeń materiały, substancje niezbędne do wykonania prac, należy tak zabezpieczyć, aby uniemożliwić im zanieczyszczenie wody, gleby lub powietrza atmosferycznego.
- c) Podwykonawca / Zleceniobiorca w miejscu wykonywania prac powinien mieć na wyposażeniu:
- karty charakterystyki substancji niebezpiecznych stosowanych podczas wykonywania prac,
 - rejestr substancji niebezpiecznych stosowanych podczas wykonywania prac,
 - wykaz zapoznanych z nimi Pracowników Podwykonawcy / Zleceniobiorcy,
 - instrukcje posługiwania się substancjami,
 - środki neutralizujące wycieki i zanieczyszczenia,
 - pojemniki do zbierania wycieków i zanieczyszczeń,
 - środki ograniczające rozprzestrzenianie się wycieków i zanieczyszczeń.
- d) Podwykonawcy / Zleceniobiorcy kategorycznie nie wolno spalać ani zakopywać na terenie inwestycji JT S.A. oraz w miejscu prowadzenia robót jakichkolwiek substancji, przedmiotów, odpadów, itp.
- e) Podwykonawcy / Zleceniobiorcy nie wolno podczas realizacji zadań na rzecz JT S.A. wylewać jakichkolwiek żrących, trujących oraz innych niebezpiecznych substancji, płynów do kanalizacji i do gleby.

21. SPOSÓB POSTĘPOWANIA Z ODPADAMI

- a) Podwykonawca / Zleceniobiorca ponosi odpowiedzialność za sposób postępowania z wytworzonymi odpadami.
- b) Posiadaczem wytworzonych w wyniku świadczenia usług, dostaw lub robót budowlanych w imieniu lub na rzecz JT S.A. odpadów jest Podwykonawca / Zleceniobiorca. Podwykonawca / Zleceniobiorca zobowiązany jest on do gospodarowania odpadami zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, a w szczególności do zawarcia umów na własny koszt z odbiorcami odpadów technologicznych i budowlanych posiadającymi wymagane prawem pozwolenia w celu dokonania utylizacji odpadów powstałych podczas realizacji Przedmiotu Umowy.

- c) Podwykonawca / Zleceniobiorca przekazywać będzie na bieżąco do JT S.A. karty odpadów przekazywanych w toku realizacji prac. Ponadto zobowiązany jest do dołączenia do Protokołu Odbioru Końcowego kopii Kart Przekazania Odpadów wraz z ich zestawieniem.
- d) Sposób postępowania z wytworzonymi odpadami określa umowa dotycząca wykonania danej usługi.
- e) Przed przekazaniem odpadów Podwykonawca / Zleceniobiorca ma obowiązek odpady zabezpieczyć w taki sposób, aby nie powodowały m.in. wtórnej emisji do powietrza atmosferycznego lub innego zanieczyszczenia środowiska.

22. METODYKA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK AWARII ŚRODOWISKOWEJ

- a) Jeżeli pomimo zachowania wszystkich środków ostrożności, wystąpi ewentualne zanieczyszczenie wody, gleby lub powietrza atmosferycznego i doszło do zagrożenia środowiska, wówczas Podwykonawca / Zleceniobiorca zobowiązany jest postępować według niżej podanych zasad:
 - W przypadku wycieku substancji mogącej spowodować zanieczyszczenie gleby, należy ograniczyć jej możliwość rozprzestrzeniania się przez zastosowanie dostępnych środków (np. sorbentów, neutralizatorów).
 - Zanieczyszczony sorbent należy zebrać do oznakowanego pojemnika oraz przekazać właściwej firmie unieszkodliwiającej takie odpady.
- b) O wystąpieniu wszystkich awarii środowiskowych należy powiadomić osobę odpowiedzialną za nadzorowanie wykonywanej usługi – Kierownika Budowy / Robót JT S.A.

23. TRYB POSTĘPOWANIA PODWYKONAWCY / ZLECENIOBIORCY W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA ZDARZENIA POTENCJALNIE WYPADKOWEGO, WYPADKU PRZY PRACY LUB CHOROBY ZAWODOWEJ PODCZAS WYKONYWANIA PRAC NA RZECZ LUB W IMIENIU JT S.A.

- a) Podwykonawca / Zleceniobiorca zobowiązany jest do monitorowania i identyfikacji okoliczności prowadzących do ryzyka wystąpienia zdarzenia potencjalnie wypadkowego, wypadku przy pracy lub choroby zawodowej i podejmowania wszelkich działań w celu wyeliminowania lub ograniczenia zagrożenia wystąpienia ww. zdarzeń.
- b) W przypadku wystąpienia ww. zdarzeń Podwykonawca / Zleceniobiorca ma obowiązek natychmiast poinformować Kierownika Budowy / Robót JT S.A. o zaistniałym zdarzeniu wykorzystując dokument „Informacja o zaistniałym zdarzeniu” (formularz F1/I-PB-1).
- c) Podwykonawca / Zleceniobiorca zobowiązany jest do przekazania „Wykazu wypadków i chorób zawodowych Podwykonawcy / Zleceniobiorcy” (formularz F9/I-PB-1) za cały rok kalendarzowy w terminie do 15 stycznia za rok poprzedni. Dodatkowo w przypadku zakończenia obowiązywania umowy, Podwykonawca / Zleceniobiorca zobowiązany jest do przekazania „Wykazu wypadków i chorób zawodowych Podwykonawcy / Zleceniobiorcy” (formularz F9/I-PB-1) za okres od 1 stycznia do dnia zakończenia obowiązywania umowy.

24. PIERWSZA POMOC

- a) Zapewnienie i utrzymanie na budowie systemu pierwszej pomocy, nie zwalnia Podwykonawcy / Zleceniobiorcy z obowiązku dostarczenia odpowiednich środków pierwszej pomocy na stanowiska pracy.
- b) Pracowników, procedury i sprzęt do udzielania pierwszej pomocy należy dobrać z uwzględnieniem wszystkich operacji prowadzonych na terenie budowy i wykonywanych prac niebezpiecznych.
- c) Każdy Podwykonawca / Zleceniobiorca powinien zapewnić co najmniej jedną osobę przeszkoloną w udzielaniu pierwszej pomocy na maksymalnie 10 pracowników. Ponadto, w przypadku realizacji prac w kilku brygadach, wymaga się aby w każdej z brygad pracowniczych co najmniej jeden pracownik posiadał odpowiednie przeszkolenie w zakresie pierwszej pomocy.
- d) Każdy Podwykonawca / Zleceniobiorca musi prowadzić wykaz osób wyznaczonych do udzielania pierwszej pomocy zawierający imię i nazwisko, miejsce wykonywania pracy, numer telefonu służbowego lub innego środka komunikacji elektronicznej. Powyższe należy realizować poprzez wykorzystanie udostępnionego dokumentu „Działanie w przypadku zagrożenia” (formularz F4/I-PB-1).
- e) Każdy Podwykonawca / Zleceniobiorca powinien zapewnić apteczki pierwszej pomocy wyposażone według spisu ustalonego w porozumieniu z lekarzem sprawującym profilaktyczną opiekę zdrowotną nad pracownikami Podwykonawcy / Zleceniobiorcy, z uwzględnieniem rodzajów i nasilenia występujących zagrożeń. W przypadku niespełnienia powyższego warunku, dopuszcza się apteczki, których zawartość zawiera przynajmniej poniższe wyposażenie:
- chusta trójkątna – 3 szt.
 - chusta opatrunkowa – 1 szt.
 - opatrunek indywidualny K – 1 szt.
 - opatrunek indywidualny M – 1 szt.
 - opatrunek indywidualny G – 1 szt.
 - kompres na rany 10 cm x 10 cm – 1 szt.
 - kompres na oko – 1 szt.
 - zimny kompres – 1 szt.
 - plaster z opatrunkiem 10 cm x 6 cm – 8 szt.
 - opaska elastyczna 8 cm x 4 m – 1 szt.
 - opaska elastyczna 6 cm x 4 m – 1 szt.
 - zestaw plastrów – 1 op./20 szt.
 - przylepiec 2,5 cm x 5 m – 1 szt.
 - chusta z flizeliny na twarz 20 cm x 30 cm – 5 szt.
 - maseczka do sztucznego oddychania typu M2 lub pocket mask – 1 szt.
 - koc ratunkowy – 1 szt.
 - rękawice lateksowe/nitrylowe – 8 szt.
 - nożyce 19 cm – 1 szt.
 - żel/hydrożel na oparzenia – 1 szt.
 - kodofix – kilka odcinków małych i dużych – małe np. rozmiar 2, duże rozmiar 4, 6, 8
 - sterylne krople lub zestaw do płukania oczu (opcjonalnie – wymagane dodatkowo dla miejsc produkcji i terenów budowy) – 1 szt.

Produkty mają znajdować się w oryginalnych opakowaniach. Przed użyciem należy zapoznać się z ulotką informacyjną, która znajduje się w opakowaniu.

25. ALKOHOL, ŚRODKI DZIAŁAJĄCE PODOBNIEM DO ALKOHOLU, PALENIE TYTONIU

- a) Na terenie budowy JT S.A. obowiązuje całkowity zakaz palenia tytoniu poza miejscami do tego wyznaczonymi.
- b) Na terenie budowy JT S.A. obowiązuje całkowity zakaz posiadania, używania, spożywania alkoholu oraz środków działających podobnie do alkoholu na terenie i w trakcie realizacji usług na rzecz JT S.A.
- c) Każda osoba zobowiązana jest do przestrzegania obowiązku trzeźwości oraz powstrzymywania się od używania środków działających podobnie do alkoholu w rozumieniu Kodeksu pracy.
- d) Obowiązek sprawowania bieżącego nadzoru nad przestrzeganiem przez pracowników obowiązku trzeźwości oraz powstrzymywania się od używania środków działających podobnie do alkoholu ciąży na Podwykonawcy / Zleceniobiorcy.
- Realizacja tego obowiązku polega na:
- kontroli trzeźwości oraz kontroli na obecność w organizmie Pracownika środków działających podobnie do alkoholu na zasadach określonych w niniejszym Rozdziale oraz przepisach prawa pracy,
 - niedopuszczeniu do pracy Pracownika, jeżeli:
 - kontrola trzeźwości wykaże obecność alkoholu w organizmie Pracownika wskazującą na stan po użyciu alkoholu albo stan nietrzeźwości w rozumieniu ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi albo zachodzi uzasadnione podejrzenie, że stawiał się on do pracy w stanie po spożyciu alkoholu, albo spożywał alkohol w czasie pracy,
 - kontrola na obecność środków działających podobnie do alkoholu wykaże w organizmie Pracownika środka działającego podobnie do alkoholu w rozumieniu art. 22¹⁹ pkt 3) Kodeksu pracy albo zachodzi uzasadnione podejrzenie, że stawiał się on do pracy w stanie po użyciu takiego środka, albo używał takiego środka w czasie pracy.
 - podawaniu do wiadomości Pracownikowi niedopuszczonemu do pracy z powyżej określonych przyczyn okoliczności stanowiących podstawę decyzji o niedopuszczeniu do pracy,
 - surowym reagowaniu na przypadki spożywania alkoholu oraz środków działających podobnie do alkoholu, a także przebywania w stanie po spożyciu alkoholu oraz po użyciu środków działających podobnie do alkoholu w czasie pracy lub miejscu pracy,
 - niezwłocznym zgłoszeniu Kierownikowi Budowy / Robót JT S.A. faktu podejrzenia spożycia przez Pracownika alkoholu lub używania środków działających podobnie do alkoholu.
- e) Palenie tytoniu, spożywanie alkoholu oraz używanie środków działających podobnie do alkoholu, jak również stawianie się w miejscu pracy pod wpływem alkoholu lub po użyciu środków działających podobnie do alkoholu, stanowi ciężkie naruszenie podstawowych obowiązków pracowniczych. Związku z tym na Podwykonawcę / Zleceniobiorcę zostaną nałożone kary zgodnie z Taryfikatorem kar (załącznik F2/I-PB-1).
- f) Na warunkach określonych w odrębnych przepisach Podwykonawca / Zleceniobiorca zgłasza fakt posiadania przez Pracownika środków działających podobnie do alkoholu lub obecności w organizmie Pracownika tych środków właściwym organom powołanym do ochrony porządku publicznego.
- g) Podwykonawca / Zleceniobiorca wprowadza kontrolę trzeźwości i kontrolę na obecność środków działających podobnie do alkoholu w organizmach pracowników na zasadach określonych poniżej:

- Kontroli trzeźwości i kontroli na obecność środków działających podobnie do alkoholu podlegają wszyscy pracownicy Podwykonawcy / Zleceniobiorcy.
- Kontrolę przeprowadza bezpośredni przełożony pracownika albo inna osoba upoważniona przez Podwykonawcę / Zleceniobiorcę na piśmie.
- **Podwykonawca / Zleceniobiorca zobowiązany jest zapewnić, aby kontrolę tę mógł przeprowadzić również Kierownik Budowy JT S.A. albo inna osoba upoważniona przez niego na piśmie.**
- Na żądanie Podwykonawcy / Zleceniobiorcy, Kierownika Budowy JT S.A. lub pracownika niedopuszczonego do pracy badanie stanu trzeźwości pracownika przeprowadza uprawniony organ powołany do ochrony porządku publicznego.
- Kontrolę pracowników można przeprowadzić każdego dnia pracy przed rozpoczęciem pracy oraz dodatkowo ponownie jednokrotnie w trakcie pracy w danym dniu, a także w każdym czasie przed rozpoczęciem pracy lub w trakcie pracy w odniesieniu do wszystkich pracowników, co do których istnieje uzasadnione podejrzenie, że stawili się oni do pracy w stanie po spożyciu alkoholu lub środka działającego podobnie do alkoholu, albo spożywali alkohol lub używali środków działających podobnie do alkoholu w czasie pracy.
- Kontrola trzeźwości polega na badaniu wydychanego powietrza przy pomocy urządzenia elektronicznego dokonującego pomiaru stężenia alkoholu w wydychanym powietrzu, posiadającego ważny dokument potwierdzający kalibrację lub wzorcowanie urządzenia.
- Kontrola na obecność środka działającego podobnie do alkoholu polega na nieinwazyjnym pobraniu próbek śliny i umieszczeniu ich w urządzeniu do oznaczania metodą immunologiczną środków działających podobnie do alkoholu, zgodnie z instrukcją obsługi tego urządzenia. Urządzenie, o którym mowa powyżej musi posiadać ważny dokument potwierdzający kalibrację lub wzorcowanie urządzenia.
- W przypadkach wskazanych w przepisach prawa pracy kontrola trzeźwości oraz kontrola na obecność środków działających podobnie do alkoholu może być przeprowadzona przez uprawniony organ powołany do ochrony porządku publicznego.
- Kontrola trzeźwości oraz kontrola na obecność środków działających podobnie do alkoholu jest przeprowadzana z zachowaniem godności pracownika oraz z poszanowaniem jego dóbr osobistych w sposób zgodny z przepisami prawa pracy, w tym zgodnie z zasadami określonymi w art. 22^{1c} i nast. Kodeksu pracy oraz przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 22^{1g} Kodeksu pracy.
- Z przebiegu kontroli trzeźwości pracownika osoba wykonująca pomiar sporządza protokół, którego wzór znajduje się w Regulaminie Pracy JT S.A. Dopuszcza się także protokół sporządzony zgodnie ze wzorem określonym wewnętrznie przez Podwykonawcę / Zleceniobiorcę, o ile spełnia on wymogi określone w odpowiednich przepisach prawa.
- W sytuacji, gdy pracownik odmówił przeprowadzenia kontroli trzeźwości sporządza się protokół, którego wzór znajduje się w Regulaminie Pracy JT S.A. Dopuszcza się także protokół sporządzony zgodnie ze wzorem określonym wewnętrznie przez Podwykonawcę / Zleceniobiorcę, o ile spełnia on wymogi określone w odpowiednich przepisach prawa.
- Podwykonawca / Zleceniobiorca zobowiązany jest niezwłocznie dostarczyć JT S.A. kopię sporządzonego Protokołu kontroli trzeźwości pracownika lub Protokołu odmowy przeprowadzenia kontroli trzeźwości przez pracownika.

26. SPRAWY PORZĄDKOWE

Wszelkie zmiany do niniejszej Instrukcji mogą być wprowadzane zgodnie z procedurą PZ-1 Nadzór nad udokumentowaną informacją.

Skuteczność działań opisanych w niniejszej Instrukcji oraz kontrolę przestrzegania procedury prowadzi się w drodze auditów wewnętrznych zgodnie z procedurą PW-1 Audity wewnętrzne.

27. DOKUMENTY ZWIĄZANE I POWOŁANE

27.1 PROCEDURY

- **PB-3** BHP na Budowie
- **PA-1** Zapobieganie, gotowość i reagowanie na wypadki przy pracy i awarie
- **PB-2** Monitorowanie bezpieczeństwa i higieny pracy
- **PW-5** Prace gazoniebezpieczne
- **PW-6** Prace niebezpieczne
- **PZ-1** Nadzór nad udokumentowaną informacją
- **PW-1** Audit wewnętrzny
- **PW-2** Niezgodności i działania korygujące

27.2 NORMY POLSKIE I BRANŻOWE

- PN-EN ISO 20471:2013-07/A1:2017-02 – Odzież o intensywnej widzialności. Metody badania i wymagania.
- PN-EN ISO 20345:2022-09 – Środki ochrony indywidualnej. Obuwie bezpieczne.
- PN-EN ISO 3471:2009 – Maszyny do robót ziemnych. Konstrukcje chroniące przy przewróceniu się maszyny. Badania laboratoryjne i wymagania techniczne.
- PN-EN ISO 3449:2009 – Maszyny do robót ziemnych. Konstrukcje chroniące przed spadającymi przedmiotami. Wymagania i badania laboratoryjne.
- PN-EN 60529:2003/A2:2014-07 – Stopnie ochrony zapewnianej przez obudowy (Kod IP).

27.3 PRZEPISY PRAWNE

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 o odpadach (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1587).
- Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks Pracy (Dz. U. 2023 poz. 1465).
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2556).
- Ustawa z dnia 07 lipca 1994 Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 682).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (t.j. Dz. U. z 2003 r. nr 169 poz. 1650).
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 28 grudnia 2009 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy budowie i eksploatacji sieci gazowych oraz uruchamianiu instalacji gazowych gazu ziemnego (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 32).
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z dnia 1 października 1993 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy eksploatacji, remontach i konserwacji sieci kanalizacyjnych (Dz. U. z 1993 r. nr 96 poz. 437).
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (Dz. U. z 2003 r. nr 47 poz. 401).

- Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2004 r. nr 180 poz. 1860).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 2 września 1997 r. w sprawie służby bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 1997 r. nr 109 poz. 704 z późn. zm.).

28. ZAŁĄCZNIKI

- Załącznik nr 1 – F1/I-PB-1 – Informacja o zaistniałym zdarzeniu.
- Załącznik nr 2 – F2/I-PB-1 – Taryfikator kar umownych w przypadku łamania przepisów dotyczących ochrony środowiska, bezpieczeństwa i higieny pracy lub ochrony przeciwpożarowej oraz braku poszanowania środowiska naturalnego przez Podwykonawcę / Zleceniobiorcę / Dostawcę i osób przez nie zaangażowanych do realizacji Umowy.
- Załącznik nr 3 – F3/I-PB-1 – Wzór Instrukcji Bezpiecznego Wykonywania Robót (IBWR) oraz Oceny Ryzyka.
- Załącznik nr 4 – F4/I-PB-1 – Działanie w przypadku zagrożenia.
- Załącznik nr 5 – F5/I-PB-1 – Procedura wprowadzania Pracowników na budowę.
- Załącznik nr 6 – F6/I-PB-1 – Wykaz pracowników Podwykonawcy / Zleceniobiorcy wraz z oświadczeniem.
- Załącznik nr 7 – F7/I-PB-1 – Wykaz maszyn, sprzętu i elektronarzędzi Podwykonawcy / Zleceniobiorcy wraz z oświadczeniem.
- Załącznik nr 8 – F8/I-PB-1 – Teczka dokumentów Podwykonawcy / Zleceniobiorcy.
- Załącznik nr 9 – F9/I-PB-1 – Wykaz wypadków i chorób zawodowych Podwykonawcy / Zleceniobiorcy.

.....
Wykonawca.....
Miejscowość, dnia**Informacja o zaistniałym zdarzeniu**
Części I – Informacja wstępnaInformuję, że w dniu: r. o godzinie: doszło do Zdarzenia¹⁾:

- ☐ Wypadku – pojedynczy / zbiorowy / ciężki / śmiertelny
- ☐ Zdarzenia potencjalnie wypadkowego
- ☐ Pożaru
- ☐ Awarii
- ☐ Incydentu²⁾

W czasie realizacji robót

1. Miejsce Zdarzenia:

Zdarzenie miało miejsce

2. Skrócony opis Zdarzenia (przyczyna, okoliczności, przebieg, skutki):

.....
.....
.....3. W związku z zaistniałym Zdarzeniem zostały podjęte działania przez zewnętrzne jednostki TAK/NIE*, takie jak¹⁾:

- ☐ Policja
- ☐ Pogotowie Ratunkowe
- ☐ Państwowa Straż Pożarna
- ☐ Państwowa Inspekcja Pracy
- ☐ Prokuratura

.....
*podpis przedstawiciela Podwykonawcy /
Kierującego zespołem*

* niepotrzebne skreślić

1) zaznaczyć właściwe

2) zdarzenie nie spełniające definicji wcześniejszych rodzajów zdarzenia

.....
Wykonawca.....
Miejscowość, dnia

Informacja o zaistniałym zdarzeniu

Części II – Informacja uzupełniająca

1. Kwalifikacja zdarzenia
(wypadek przy pracy – zbiorowy / ciężki / śmiertelny / lekki, choroba zawodowa, pożar, awaria, incydent)
2. Opis zdarzenia:
.....
.....
.....
.....
.....
3. Przyczyny zdarzenia:
Przyczyna bezpośrednia.....
Przyczyna pośrednia:
☐ Przyczyna techniczna:
☐ Przyczyna organizacyjna:
☐ Przyczyna ludzka:
4. Skutki zdarzenia (materialne / ludzkie):
.....
.....
5. Wnioski i zalecenia wraz ze sposobem realizacji:
.....
.....
.....

.....
podpis przedstawiciela Podwykonawcy /
Kierującego zespołem

Taryfikator kar

umownych w przypadku łamania przepisów dotyczących ochrony środowiska, bezpieczeństwa i higieny pracy lub ochrony przeciwpożarowej oraz braku poszanowania środowiska naturalnego przez Podwykonawcę / Zleceniobiorcę / Dostawcę i osób przez nie zaangażowanych do realizacji Umowy.

Nieprawidłowość		Wysokość kary w PLN
1	Odmowa okazania identyfikatora przedstawicielowi JT S.A. lub brak identyfikatora / możliwości identyfikacji.	500 zł
2	Brak karty informacyjnej pojazdu budowlanego w widocznym miejscu pojazdu.	500 zł
3	Niestosowanie się do zaleceń pracowników nadzoru i służb BHP JT S.A. dotyczących poprawy bezpieczeństwa i warunków pracy na stanowisku pracy.	500 - 1 000 zł
4	Brak karty charakterystyki substancji niebezpiecznej w miejscu składowania materiałów niebezpiecznych / brak rejestru substancji niebezpiecznych stosowanych podczas wykonywania prac / brak wykazu zapoznanych Pracowników z kartami charakterystyki substancji niebezpiecznej.	200 zł
5	Pozostawienie bez nadzoru uruchomionych pojazdów, maszyn, urządzeń podtrzymujących ładunek.	2 000 zł
6	Palenie tytoniu w miejscach do tego nieprzeznaczonych.	500 zł
7	Palenie tytoniu w strefie zagrożonej wybuchem lub przy substancjach łatwopalnych i/lub utleniających.	2 000 zł
8	Niestosowanie, stosowanie niewłaściwych lub niespełniających wymagań BHP / nieposiadających wymaganych atestów, certyfikatów / maszyn i elektronarzędzi (bez osłon i uchwyty), a także używanie maszyn i elektronarzędzi w sposób mogący stanowić zagrożenie na terenie budowy.	500 zł
9	Nieupoważnione wejście w wygradzoną strefę niebezpieczną (włącznie z instalacjami i obszarami przekazanymi do rozruchu).	500 zł
10	Składowanie butli z gazami technicznymi niezgodnie z zaleceniami producenta, z obowiązującym prawem lub wewnętrznymi wymogami budowy.	500 zł
11	Używanie niesprawnych, uszkodzonych zawiesi i/lub brak lin naprowadzających ładunek.	500 zł
12	Wprowadzenie lub użytkowanie na budowie pojazdów budowlanych, maszyn bez zgłoszenia do kierownictwa budowy.	2 000 zł
13	Realizacja dostaw na teren budowy bez zgłoszenia do kierownictwa budowy.	2 000 zł
14	Brak wymaganych uprawnień do obsługi maszyn lub pojazdów budowlanych na terenie budowy (kierowca, operator, maszynista).	1 000 zł
15	Brak wygradzonej strefy pracy UTB lub nieprawidłowe jej wygradzenie.	500 zł
16	Używanie niesprawnych / niekompletnych / niespełniających wymagań BHP / nieposiadających wymaganych atestów, certyfikatów / maszyn i elektronarzędzi (bez osłon i uchwyty), a także używanie maszyn i elektronarzędzi w sposób mogący stanowić zagrożenie na terenie budowy.	500 zł
17	Brak właściwego wygradzenia wykopu / komory.	500 zł
18	Brak właściwego skarpowania wykopu.	500 zł
19	Brak bezpiecznego dojścia / zejścia lub oświetlenia stanowiska pracy.	500 zł
20	Wykonywanie zdjęć, używanie środków bezpilotowych, filmowanie na terenie budowy bez stosownej pisemnej zgody Kierownika Budowy.	1 000 zł
21	Niestosowanie się do zasad ruchu obowiązujących na terenie budowy.	500 zł
22	Brak utrzymania porządku w miejscu pracy.	500 zł
23	Praca bez lub z niedziałającym detektorem gazu (przestrzeń zamknięta).	1 000 zł
24	Brak podręcznego sprzętu ppoż lub niesprawny / niezalegalizowany sprzęt ppoż w miejscu prowadzenia prac.	1 000 zł
25	Brak apteczki pierwszej pomocy, niekompletna apteczka pierwszej pomocy lub apteczka pierwszej pomocy wyposażona w środki po terminie ważności w miejscu prowadzenia prac.	1 000 zł
26	Użytkowanie bez ważnego przeglądu UDT żurawi, podnośników koszowych, wózków widłowych, wciągarek elektrycznych i innych urządzeń poddostawowych wymagających przeglądów technicznych zgodnie z obowiązującym prawem.	2 000 zł
27	Brak Dokumentacji Techniczno-Ruchowej w języku polskim (żurawia, koparki, układarki nur, wózka widłowego itp.).	1 000 zł
28	Podjęcie prac tego wymagających bez hakowego lub sygnalisty. Brak właściwych uprawnień / szkolenia osób pełniących te funkcje.	1 000 zł
29	Brak wyposażenia w sprawny sygnalizator napięcia pojazdu budowlanego wykonującego prace na terenie budowy w obszarze napowietrznych linii energetycznych.	1 000 zł
30	Praca na rusztowaniach nie dopuszczonych do użytku.	1 000 zł
31	Nieupoważniony montaż lub demontaż rusztowań i ich elementów.	2 000 zł
32	Magazynowanie materiałów przewidzianych do wykonywania robót lub powstałych odpadów, niezabezpieczonych w prawidłowy sposób, w miejscach do tego celu nieprzeznaczonych lub niezgodnie z wymogami BHP, ppoż. i OŚ.	2 000 zł
33	Pozostawienie niezabezpieczonych substancji lub materiałów niebezpiecznych. Brak oznaczeń pojemników z takimi materiałami lub pojemników po tych materiałach. Przechowywanie materiałów w niewłaściwych i/lub nieprzeznaczonych do tego pojemnikach.	1 000 zł
34	Wykonywanie prac przez pracowników nie posiadających szkolenia wprowadzającego na budowę JT S.A. / nie zgłoszenie z wymaganym wyprzedzeniem Kierownikowi Budowy zamiaru wprowadzenia pracownika lub gościa na teren budowy.	1 000 zł
35	Blokowanie ciągów komunikacyjnych i dróg ewakuacyjnych na terenie budowy.	1 000 zł
36	Nieuprawniona ingerencja w instalację elektryczną na budowie.	1 000 zł
37	Zmiana metody realizacji prac (wykonywanie prac niezgodnie z zaakceptowanymi dokumentami - IBWR, Poleceniem wykonania prac niebezpiecznych / gazoniemiebezpiecznych, Planem podnoszenia itp.) lub brak dokumentów dopuszczających do wykonywania pracy.	2 000 zł
38	Brak stałego nadzoru na budowie, kierującego zespołem przy pracach na Polecenie lub Zgłoszenie.	2 000 zł
39	Nieprzestrzeganie wymogów polecenia wykonania pracy, zgłoszenia prac, instrukcji zabezpieczeń prac niebezpiecznych, gazoniemiebezpiecznych, pożarowoniebezpiecznych, protokołu i ewidencji badań atmosfery w przypadku prac w przestrzeni zamkniętej.	2 000 zł
40	Wykonywanie prac na wysokości bez zabezpieczenia przed upadkiem z wysokości.	5 000 zł
41	Przeniesienie ładunku nad pracownikami.	5 000 zł
42	Przybycie pod wpływem lub spożywanie w trakcie pracy alkoholu lub środków działających podobnie do alkoholu.	10 000 zł
43	Niezgłoszenie lub zatajenie zdarzenia wypadkowego, potencjalnie wypadkowego oraz innego incydentu, jak: awaria, pożar itp., który zaistniał podczas wykonywania pracy poprzez niepoinformowanie Kierownika Budowy / Robót JT S.A. wykorzystując dokument „Informacja o zaistniałym zdarzeniu” (formularz F10/I-PB-1).	10 000 zł
44	Nieprzekazanie w wymaganym terminie „Wykazu wypadków i chorób zawodowych Podwykonawcy / Zleceniobiorcy” (formularz F9/I-PB-1).	5 000 zł
45	Inne nieprawidłowości w przestrzeganiu przepisów BHP, OŚ, ppoż oraz Instrukcji dla Podwykonawców / Zleceniobiorców.	2 000 - 10 000 zł

UWAGA: Podane kwoty są kwotami jednostkowymi. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości u więcej niż jednego pracownika danego Podwykonawcy / Zleceniobiorcy w tym samym czasie, kwoty kar z danego poziomu sumują się.

Zasady zastosowania kar umownych:

1) Kara umowna zostaje nałożona na Podwykonawcę / Zleceniobiorcę JT S.A. w przypadku stwierdzenia łamania przepisów przez Podwykonawcę / Zleceniobiorcę lub podmioty lub osoby współpracujące z Podwykonawcą / Zleceniobiorcą. JT S.A. wystawia notę obciążeniową z terminem płatności 7 dni.

2) Od nałożonej kary, Podwykonawca / Zleceniobiorca ma prawo odwołać się na piśmie w terminie nie dłuższym niż 7 dni. Brak odwołania w wyznaczonym terminie oznacza przyjęcie kary.

3) W przypadku braku odwołania albo nieuznania odwołania przez JT S.A. Podwykonawca / Zleceniobiorca zobowiązany jest do zapłaty kary umownej na rachunek bankowy JT S.A., przy czym po złożeniu odwołania termin płatności kary wynosi 7 dni od poinformowania Podwykonawcy / Zleceniobiorcy o nieuznaniu jego odwołania.

4) JT S.A. ma prawo potrącić nałożoną karę z wynagrodzenia / ceny przysługujących Podwykonawcy / Zleceniobiorcy.

F3/I-PB-1	Instrukcja Bezpiecznego Wykonywania Robót oraz Ocena Ryzyka
Strona 1 z 8	Projekt:

Nr IBWR:	(nadaje BHP JT S.A.)	Rewizja	
----------	----------------------	---------	--

Instrukcja Bezpiecznego Wykonywania Robót (IBWR) oraz Ocena Ryzyka

Dane inwestycji	
Rodzaj robót:	
Nazwa i adres inwestycji:	
Wykonawca:	
Generalny wykonawca:	

Wykonawca				
	Imię i nazwisko	Stanowisko	Data	Podpis
Opracował:				
Uzgodniono z BHP Wykonawcy				
Zatwierdził/Zaakceptował				
Nadzorujący:				

F3/I-PB-1	Instrukcja Bezpiecznego Wykonywania Robót oraz Ocena Ryzyka
Strona 2 z 8	
	Projekt:

1. Planowany termin wykonywania robót

[Podać daty, w których zaplanowane jest wykonywanie zadania, uwzględniając harmonogram, przerwy technologiczne i wskazać, czy prace będą prowadzone w dzień czy w nocy]

a) prace wykonywane będą w okresie od do

b) planowane przerwy:

- w ciągu zmiany roboczej: od godz. do godz.
- w tygodniu: np. w soboty, niedziele i święta
- w okresie realizacji robót:

c) prace wykonywane będą w dzień/w nocy:

- na jedną zmianę: od godz. do godz.
- na dwie zmiany: I zmiana od godz. do godz.
II zmiana od godz. do godz.
- zmiana nocna: od godz. do godz.

2. Miejsce(a) wykonywania robót

a) dokładne miejsce wskazane na placu budowy

[Podać konkretne miejsce na placu budowy; umieścić szkic budowy z zaznaczonym miejscem wykonywania robót]

b) dostęp i sposób dotarcia do miejsca pracy

[Opisać, w jaki sposób należy dotrzeć do miejsca wykonywania pracy, np. ciągi komunikacyjne, schodnie, rusztowania, windy budowlane, klatki schodowe, itp.; umieścić szkic budowy z zaznaczoną drogą dotarcia do miejsca pracy]

c) front robót w powiązaniu z innymi pracami, przestrzenią publiczną

[Opisać sposoby zabezpieczenia frontu robót w odniesieniu do zagrożeń spowodowanych bliskością przestrzeni publicznej, prac prowadzonych przez inne firmy, np. prace w wykopach, na rusztowaniach, w pobliżu czynnej drogi publicznej, czy ciągów dla pieszych. Uwzględnić ewentualne kolizje z innymi robotami]

F3/I-PB-1	Instrukcja Bezpiecznego Wykonywania Robót oraz Ocena Ryzyka
Strona 3 z 8	Projekt:

3. Warunki pogodowe wymagające wstrzymania prac

[Określić warunki pogodowe i ich wartości graniczne, które warunkują konieczność wstrzymania prac, np. praca na rusztowaniu przy wietrze powyżej 10 m/s]

Czynnik	Określenie czynności, na których wykonanie ma wpływ czynnik	Wartości graniczne bezpiecznego wykonywania prac, powyżej których nie należy wykonywać czynności
Temperatura		
Wiatr		
Opady		
Widoczność		
Burza		
Inne niekorzystne zjawiska pogodowe		

4. Zakres robót

a) kolejność i sposób wykonania robót z wyszczególnieniem etapów wymagających przygotowania polecenia wykonania prac niebezpiecznych / gazoniebezpiecznych

[Wymienić główne etapy, zaczynając od dostarczenia materiału na budowę do zakończenia prac oraz opisać jak bezpiecznie wykonać poszczególne z nich, uwzględniając planowany sprzęt, narzędzia, środki ochrony zbiorowej i indywidualnej. Zwrócić szczególną uwagę na prace szczególnie niebezpieczne i o dużym ryzyku. W celu lepszego zrozumienia sposobu wykonania prac zamieścić zdjęcia, rysunki, szkice]

1.

2.

3.

...

b) substancje i preparaty niebezpieczne

[Podać nazwy substancji niebezpiecznych, które będą użyte podczas realizacji zadania. Dodatkowo załączyć karty charakterystyki substancji niebezpiecznych]

F3/I-PB-1	Instrukcja Bezpiecznego Wykonywania Robót oraz Ocena Ryzyka
Strona 4 z 8	Projekt:

c) podstawowe środki ochrony indywidualnej

Piktogram	Nazwa ŚOI	Kategoria/klasa	Zgodność z normą
	Hełm ochronny z paskiem podbródkowym	3- lub 4-punktowy pasek podbródkowy	EN 397
	Okulary ochronne, gogle lub przyłbica	Min.1F	EN 166
	Odzież robocza, kamizelka ostrzegawcza lub odzież ochronna odblaskowa	min. 2 klasa	EN ISO 20471
	Rękawice ochronne Uwaga! Zabronione jest stosowanie rękawic roboczych/ochronnych podczas obsługi piły tarczowej, a także przy operowaniu dłońmi w pobliżu elementów wirujących maszyn i urządzeń (o ile producent nie wskazał inaczej).	min. 2	EN 388
	Obuwie ochronne staw skokowy	min. S3	EN ISO 20345
	Sprzęt do pracy na wysokości	Zgodnie z OR dla zadania	Adekwatna dla danego elementu zestawu
	Ochrona słuchu	Zgodnie z OR dla zadania	EN 352
	Ochrona dróg oddechowych	Zgodnie z OR dla zadania	Półmaski - EN 149 Maski cało twarzowe – EN 136 Filtry – EN 143

Oprócz obowiązujących środków ochrony indywidualnej wymagane są środki dobrane wg występujących zagrożeń, zgodnie z Oceną Ryzyka dla Zadania.

d) Ocena Ryzyka przy wykonywaniu zadań
[Oceń ryzyko związane z wykonywaną pracą, po zastosowaniu sposobów zmniejszenia ryzyka. Uwzględnić zagrożenia wynikające ze stosowania substancji i preparatów niebezpiecznych. Identyfikując poszczególne zagrożenia należy pamiętać, że zagrożeniem jest np. upadek z wysokości, a nie sama praca na wysokości]

Prawdopodobieństwo	Bardzo wysokie	5	5	10	15	20	25
	Wysokie	4	4	8	12	16	20
	Średnie	3	3	6	9	12	15
	Niskie	2	2	4	6	8	10
	Niewielkie	1	1	2	3	4	5
	Matrix oceny ryzyka						
		Niewielkie		Średnie	Poważne	Bardzo poważne	Katastrofa

Niski priorytet
Średni priorytet
Wysoki priorytet

Prawdopodobieństwo występowania (P)	
Stopień	Definicja
1 - Niewielkie	Wystąpienie ryzyka jest bardzo mało prawdopodobne, według naszej wiedzy nie było takiego przypadku
2 – Niskie	Ryzyko wystąpienia jest mało prawdopodobne, ale odnotowano takie przypadki
3 - Średnie	Wystąpienie ryzyka może nastąpić po jakimś czasie
4 - Wysokie	Wystąpienie ryzyka może nastąpić w krótkim czasie
5 – Bardzo wysokie	Ryzyko występuje i może wystąpić w każdej chwili

Ciężkość następstw – Skutki (S)	
Stopień	Definicja
1 - Niewielkie	Żadne lub prawie żadne następstwa względem ludzi (np. udzielenie pierwszej pomocy) lub mienia (np. zadrapanie sprzętu)
2 - Średnie	Uszkodzenie ciała wymagające leczenia medycznego niepowodujące niezdolności do pracy lub szkoda na mieniu/ przerwanie prowadzenia działalności skutkującym kosztami poniżej 50 k€
3 - Poważne	Uszkodzenia ciała powodujące niezdolność do pracy, z pełną rekonwalescencją lub szkoda na mieniu/ przerwanie prowadzenia działalności skutkujące kosztami poniżej 200 k€
4 – Bardzo poważne	Poważne wypadki
5 – Katastrofa	Kilka poważnych wypadków

F3/I-PB-1	Instrukcja Bezpiecznego Wykonywania Robót oraz Ocena Ryzyka
Strona 7 z 8	Projekt:

5. Ewakuacja i sytuacje awaryjne

a) miejsce zbiórki podczas ewakuacji

[Wskazać miejsce zbiórki podczas ewakuacji, umieścić szkic budowy z naniesionym piktogramem]

Lp.	Obszar/odcinek	Imię i nazwisko	Nr telefonu

b) droga i sposób ewakuacji

[Określić drogi ewakuacyjne i sposób dotarcia do miejsca zbiórki, umieścić szkic budowy z zaznaczoną drogą ewakuacji]

c) sposób postępowania w sytuacjach awaryjnych

[Określić sposób postępowania w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia, np. podczas uwięzienia pracownika w wykopie, czy pracownika wiszącego na szelkach]

6. Prace szczególnie niebezpieczne

[Określić jakie prace szczególnie niebezpieczne będą występować podczas wykonywania zadania i kto będzie prowadził stały nadzór]

Lp.	Rodzaje prac*	(T/N)
1	Praca na wysokości / w pobliżu miejsca możliwego upadku	
2	Operacje podnoszenia	
3	Prace rusztowaniowe (budowa, modyfikacja, demontaż)	
4	Prace na / w pobliżu zasilonych układów	
5	Prace na maszynach (instalowanie, serwis i kierowanie/sterowanie)	
6	Prace w przestrzeniach zamkniętych	
7	Prace ziemne	
8	Prace na układach przekazanych do rozruchu	
9	Praca na układzie zagrożonym uwolnieniem nagromadzonej energii (LOTO)	
10	Prace gorące	
11	Praca w strefie niebezpiecznej (bogata w tlen, uboga w tlen, łatwopalnej, wybuchowej, toksycznej, intensywnym zapyleniu, intensywnym zadymieniu)	
12	Prace z substancjami niebezpiecznymi	
13	Praca w kolizji z poruszającymi się maszynami	
14	Prace w narażeniu na promieniowanie (jonizujące i niejonizujące)	
15	Praca wykonywane przez jedną osobę	
16	Prace w pobliżu/na/pod wodą	
17	Testy ciśnieniowe z wykorzystaniem cieczy lub gazów	

F3/I-PB-1	Instrukcja Bezpiecznego Wykonywania Robót oraz Ocena Ryzyka
Strona 8 z 8	Projekt:

*prace szczególnie niebezpieczne prowadzone są w oparciu o odpowiednie pozwolenie, zgodnie z wykazem prac szczególnie niebezpiecznych

7. Wykaz sprzętu i narzędzi niezbędnych do wykonania robót

[Wymienić planowany sprzęt i narzędzia, określić rodzaj uprawnień oraz czy wymagane jest dopuszczenie przez UDT]

Nazwa sprzętu	Rodzaj wymaganych uprawnień	Wymagany UDT (T/N)

8. Załączniki

[Dodać jako załączniki, Karty charakterystyki substancji niebezpiecznych, plan zagospodarowania budowy, szkice, rysunki, itd.]

9. Lista pracowników zapoznanych z IBWR oraz imienny podział zadań

[Wymienić z imienia i nazwiska pracowników, określając ich stanowisko, nazwę firmę, przydział zadań oraz wymagania kwalifikacyjne. Po zapoznaniu pracowników z IBWR podać datę i złożyć podpis]

[illegible]

DZIAŁANIE W PRZYPADKU ZAGROŻENIA

ODCINEK BUDOWY:

Załącznik F4/I-PB-1

OSOBY WYZNACZONE DO WYKONYWANIA DZIAŁAŃ W ZAKRESIE ZWALCZANIA POŻARÓW
I EWAKUACJI PRACOWNIKÓW ORAZ KONTAKTU Z ZEWNĘTRZNYMI SŁUŻBAMI RATOWNICZYMI

Lp.	Nazwisko i imię	Miejsce wykonywania pracy	Telefon służbowy
1.			
2.			
3.			

OSOBY WYZNACZONE DO UDZIELANIA PIERWSZEJ POMOCY

Lp.	Nazwisko i imię	Miejsce wykonywania pracy	Telefon służbowy
1.			
2.			
3.			

(data i podpis Kierownika Budowy)

PROCEDURA WPROWADZANIA PRACOWNIKÓW NA BUDOWĘ

1. Szkolenie wprowadzające (informacyjne) BHP.

Osobami upoważnionymi do przeprowadzenia szkolenia wprowadzającego na budowę w pierwszej kolejności są: **Specjalista ds. BHP**. W razie braku możliwości wykonania szkolenia przez **Specjalistę ds. BHP** szkolenie wykonują **Kierownik Budowy** lub **Kierownik Robót** jednak o każdej wprowadzanej (przeszkolonej) osobie na budowę **Specjalista ds. BHP** musi być poinformowany, a potwierdzenie wykonania szkolenia powinno być mu przekazane.

2. Wprowadzenie nowego pracownika na budowę.

Informacja o planowanym wprowadzeniu nowego pracownika musi zostać przekazywana z wyprzedzeniem (minimum 3 dni robocze) do **Specjalisty ds. BHP**, **Asystenta Kierownika Projektu ds. Podwykonawców / Koordynatora ds. Podwykonawców**, **Specjalistę ds. Kadr**, „Kwaterunkowego”, **Kierownika Budowy**, przez osobę odpowiedzialną za sporządzenie zlecenia / umowy z danym podmiotem lub osobę kierującą danego pracownika z zasobów JT do pracy na budowę w formie mailowej tytułowanej „nowy pracownik na budowie”:

- a) w przypadku pracownika JT wg pkt.1 wraz ze standardowym działaniem Działu Kadr
- b) w przypadku pracownika zewnętrznego podmiotu:

Specjalista ds. BHP wysyła do uzupełnienia zestaw dokumentów do wypełnienia dla zewnętrznego podmiotu:

- wzór IBWR,
- Oświadczenie BHP,
- Wykaz pracowników Podwykonawcy / Zleceniobiorcy wraz z oświadczeniem (formularz F6/I-PB-1),
- Wykaz maszyn, sprzętu i elektronarzędzi Podwykonawcy / Zleceniobiorcy wraz z oświadczeniem (formularz F7/I-PB-1),

wraz z informacją o obowiązku przekazania do wglądu podczas szkolenia wprowadzającego niżej wymienionych dokumentów pracowników:

- orzeczenie lekarskie pracownika dla danego stanowiska pracy,
- zaświadczenia ukończenia szkoleń bhp: okresowych, wstępnych i stanowiskowych,
- uprawnienia osób sprawujących samodzielne funkcje w budownictwie w przypadku kierownika robót,
- uprawnienia operatorów maszyn i urządzeń,
- świadectwa kwalifikacji / D, E / grup I, II, III jeśli są wymagane.

W przypadku planowanych zmian stanu osobowego, należy zaktualizować wykaz personelu i z wyprzedzeniem poinformować o tym fakcie **Specjalistę ds. BHP**, **Asystenta Kierownika Projektu ds. Podwykonawców/ Koordynatora ds. Podwykonawców**, **Specjalistę ds. Kadr**, „Kwaterunkowego”, **Kierownika Budowy**.

3. Weryfikacja dokumentów nowego pracownika/ delegowanego na budowę (od zewnętrznego podmiotu).

Osoba wprowadzająca pracownika od zewnętrznego podmiotu odpowiedzialna jest za weryfikację przedłożonych dokumentów i potwierdzenie na wykazie pracowników (formularz F6/I-PB-1 i formularz F7/I-PB-1).

WYKAZ PRACOWNIKÓW PODWYKONAWCY / ZLECENIOBIORCY WRAZ Z OŚWIADCZENIEM

Załącznik F6/I-PB-1

Podwykonawca		Kierownik robót					
Rodzaj robót		Numer telefonu					
Data rozpoczęcia robót		Data zakończenia robót					

Lp.	Imię i Nazwisko Pracownika	Stanowisko	Szkolenia BHP (data ważności)	Badania lekarskie (data ważności)	Badania specjalistyczne: wysokościowe, psychologiczne	Uprawnienia: rodzaj, numer	Szkolenie z pierwszej pomocy (data zaświadczenia)	Data zapoznania z ryzykiem zawodowym
1.								
2.								
3.								
4								

Oświadczam, że w/w wymienieni pracownicy są legalnie zatrudnieni, przeszkoleni w zakresie BHP i PPOŻ, posiadają aktualne badania lekarskie oraz wszystkie potrzebne uprawnienia do pracy na odpowiednich stanowiskach wraz z ubezpieczeniem NNW oraz nie są zatrudnieni jako pracownicy tymczasowi w rozumieniu ustawy z dnia 9 lipca 2003 r. o zatrudnianiu pracowników tymczasowych (Dz.U. 2003 nr 166 poz. 1608 z późn. zm.).

Podpis kierownika Podwykonawcy:	Data	
Przyjąłem Wykaz pracowników podwykonawcy wraz z oświadczeniem:		
Podpis Przedstawiciela Wykonawcy	Data	

WYKAZ MASZYN, SPRZĘTU I ELEKTRONARZĘDZI PODWYKONAWCY / ZLECENIOBIORCY WRAZ Z OŚWIADCZENIEM

Załącznik F7/I-PB-1

Podwykonawca		Kierownik nadzoru podwykonawcy	
Rodzaj robót		Numer telefonu	
Data rozpoczęcia robót		Data zakończenia robót	

Lp.	Nazwa urządzenia	Typ	Rok produkcji	Instrukcje stanowiskowe BHP dla obsługi JEST / BRAK	Decyzje UDT (data następnego badania)	Instrukcja obsługi, DTR JEST / BRAK	Książka przeglądów / konserwacji JEST / BRAK
1.							
2.							
4.							
5.							

Niniejszym oświadczam, że wyżej wymieniony sprzęt jest dopuszczony do użytkowania (i/lub do ruchu), posiada aktualne, zgodne z przepisami badania techniczne oraz środowiskowe, jest w pełni sprawny. Dla uchylenia wątpliwości Podwykonawca gwarantuje odpowiednią jakość oraz użyteczność sprzętu i jego gotowość pod względem technicznym i eksploatacyjnym. Podwykonawca oświadcza, iż osoby obsługujące sprzęt posiadają odpowiednie uprawnienia, są przeszkolone pod względem BHP oraz posiadają aktualne badania lekarskie, w tym psychologiczne (lub świadectwa kwalifikacyjne).

Podpis kierownika nadzoru Podwykonawcy:		Data
Przyjąłem Wykaz pracowników podwykonawcy wraz z oświadczeniem:		
Podpis Przedstawiciela Wykonawcy		Data

TECZKA DOKUMENTÓW PODWYKONAWCY / ZLECENIOBIORCY

CZĘŚĆ PIERWSZA / WYKAZY, INSTRUKCJE, OŚWIADCZENIA

1. IBWR dla danego zadania na wzorze JT S.A.
2. Instrukcje technologiczne JT S.A. o ile zostały udostępnione
3. Instrukcja w zakresie ochrony środowiska JT S.A.
4. Wykaz maszyn, sprzętu i elektronarzędzi Podwykonawcy / Zleceniobiorcy wraz z oświadczeniem (formularz F7/I-PB-1)
5. Dokumenty pojazdów budowlanych, maszyn i urządzeń:
 - maszyny, zbiorniki ciśnieniowe, urządzenia podozorowe:
 - protokoły z wykonania czynności dozoru technicznego
 - decyzja dozoru technicznego zezwalająca na eksploatację
 - protokołu z badań kwalifikacyjnych urządzeń ciśnieniowych
 - deklaracje zgodności
 - aprobaty techniczne, certyfikaty
 - urządzenia pomiarowe: świadectwa sprawdzenia / wzorcowania, kalibracji

CZĘŚĆ DRUGA / DOKUMENTY PRACOWNICZE /

1. Wykaz pracowników Podwykonawcy / Zleceniobiorcy wraz z oświadczeniem (formularz F6/I-PB-1)
2. Do wglądu przed szkoleniem wprowadzającym:
 - zaświadczenia ukończenia szkoleń BHP: okresowych, wstępnych i stanowiskowych
 - aktualne orzeczenia lekarskie pracowników

oraz kopie zamieszczone w Teczce Podwykonawcy:

- uprawnień osób sprawujących samodzielne funkcje w budownictwie
- uprawnień operatorów / maszynistów pojazdów, maszyn i urządzeń
- świadectwa kwalifikacji / D, E / grup I, II, III jeśli są wymagane

CZĘŚĆ TRZECIA / SUBSTANCJE CHEMICZNE /

1. Karty charakterystyki substancji niebezpiecznych stosowanych podczas wykonywania prac
2. Rejestr substancji niebezpiecznych stosowanych podczas wykonywania prac
3. Wykaz zapoznanych z nimi Pracowników Podwykonawcy / Zleceniobiorcy
4. Instrukcje posługiwania się substancjami
5. Deklaracje zgodności innych materiałów i substancji
6. Karta odpadu – z informacją nt. sposobu zabrania i utylizacji

WYKAZ WYPADKÓW I CHORÓB ZAWODOWYCH PODWYKONAWCY / ZLECENIOBIORCY ZA ROK

Numer zadania (wypełnia JT S.A.): **Nazwa zadania** (wypełnia JT S.A.):

Nazwa Podwykonawcy:

Liczba pracowników:

Łączna liczba przepracowanych godzin zrealizowanych bezpośrednio przez zespół podwykonawcy wraz z pracami podzleconymi (jeśli takowe wystąpiły)

Lp.	Data wypadku	Godzina wypadku	Miejsce wypadku (<u>miejscowość</u>)	<u>Numer i data</u> <u>sporządzenia</u> protokołu powypadkowego lub <u>data</u> <u>uznania</u> choroby zawodowej	Uznanie wypadku za wypadek przy pracy lub wypadek zrównany z wypadkiem przy pracy lub uznanie choroby zawodowej TAK/NIE	Opis skutków wypadku / choroby zawodowej	Skutki wypadku (<u>lekki</u> / <u>ciężki</u> / <u>śmiertelny</u> / <u>zbiorowy</u>)	Czas trwania niezdolności do pracy (<u>ilość dni</u>)	Krótki opis wypadku
1									
2									
3									

.....
(data, imię i nazwisko, podpis właściciela/osoby z KRS)

